

"Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану қағидасын бекіту және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 31 желтоқсандағы № 1525 қаулысына өзгеріс енгізу туралы және Қазақстан Республикасы Үкіметінің кейбір шешімдерінің күші жойылды деп тану туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 12 мамырдағы № 506 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 13 сәуірдегі № 294 қаулысы.

Қазақстан Республикасының Үкіметі ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. "Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану қағидасын бекіту және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 31 желтоқсандағы № 1525 қаулысына өзгеріс енгізу туралы және Қазақстан Республикасы Үкіметінің кейбір шешімдерінің күші жойылды деп тану туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 12 мамырдағы № 506 қаулысына мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану қағидаларында:

1 және 2-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"1. "Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына және 1944 жылы 7 желтоқсанда Чикаго қаласында қол қойылған Халықаралық азаматтық авиация туралы конвенцияға сәйкес әзірленген Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану қағидалары әуе кеңістігін пайдаланушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыру, әуе кеңістігін пайдалану қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында, ел экономикасы мен қорғанысы мүддесінде Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану тәртібін айқындайды.

2. Осы Қағидаларда мынадай анықтамалар пайдаланылады:

1) авиациялық жұмыстар ауданы – әуе кемелерінің авиациялық жұмыстарды орындауы шегінде географиялық координаттармен белгіленген аудан;

2) ағымдағы ұшу жоспары – кейінгі диспетчерлік рұқсаттарға негізделген ықтимал өзгерістерді қоса алғандағы ұшу жоспары;

3) аэростат – күштік қондырғы қозғалысқа түсірмейтін, ауадан жеңіл ұшу аппараты;

4) автожир (гироплан) – ұшқан кезде шамамен тігінен орналасқан, осьтердің айналысында еркін айналып тұратын бір немесе бірнеше тірек бұрандамен ауаның реакциясы есебінен ұсталып тұратын, ауадан ауыр ұшу аппараты;

5) әуеайлақ ауданы (тораптық диспетчерлік аудан (Terminal control area (ТМА) – бір немесе бірнеше ірі әуеайлақ маңында әуе қозғалысына қызмет көрсету маршруттарының түйісу орнында құрылатын диспетчерлік аудан;

6) әуе кеңістігін пайдалану қауіпсіздігі – әуе кеңістігін адам өмірі мен денсаулығына қауіп төндірмей, мемлекетке, азаматтарға және заңды тұлғаларға материалдық залал келтірмей пайдалану жөніндегі қызметтің барлық түрлерінің орындалуын қамтамасыз ету қабілетін айқындайтын әуе кеңістігін пайдаланудың белгіленген тәртібінің кешенді сипаттамасы;

7) әуе кеңістігін пайдалану – жүру барысында түрлі материалдық объектілердің (әуе кемелерінің, зымырандар мен басқа да объектілердің әуе кеңістігінде қозғалуы жүзеге асырылатын қызмет, сондай-ақ әуе қозғалысының қауіпсіздігіне қатер төндіруі мүмкін басқа да қызмет (биік құрылыстар салу, жүру барысында электр магниттік және басқа да сәулелер бөлінетін қызмет, көру мүмкіндігін нашарлататын заттардың атмосфераға таралуы, жарылыс жұмыстарын жүргізу және т.с.с);

8) әуе кеңістігін пайдалануды үйлестіру – әуедегі жағдайларға, метеорологиялық, аэронавигациялық жағдайларға байланысты және әуе кеңістігін пайдаланудағы мемлекеттік басымдықтарға сәйкес әуе кеңістігін пайдалануды оңтайландыруға бағытталған, әуе кеңістігін пайдалануды жоспарлау және әуе қозғалысына қызмет көрсету (басқару) барысында жүзеге асырылатын қызмет;

9) әуе кеңістігін пайдалану жоспары – әуе қозғалысын жоспарлау органдарына ұсынылатын жоспарланған қызмет туралы белгілі бір мәліметтер;

10) әуе кеңістігін пайдалануды жоспарлау – әуе кеңістігін пайдалануды, әуе қозғалысын ұйымдастыруды, әуе кеңістігін, мемлекеттік басымдықтарға сәйкес, оның пайдаланушылары арасында орны, уақыты және биіктігі бойынша бөлу жолымен әуе қозғалысы ағынын ұйымдастыруды рұқсат ету және барлау тәртібінде қамтамасыз ету мақсатында жүзеге асырылатын қызмет;

11) әуе кеңістігінің құрылымы – әуе кеңістігін пайдалану қызметін жүзеге асыруға арналған әуе кеңістігі элементтерінің тік және көлденең жазықтықта шектелген жиынтығы;

12) әуе қозғалысына қызмет көрсету (бұдан әрі – ӘҚҚ) маршруты – әуе қозғалысына қызмет көрсетуді қамтамасыз ету мақсатында қозғалыс ағынын бағыттауға арналған белгіленген маршрут. "ӘҚҚ маршруты" термині тиісті жағдайларда әуе трассасын, бақыланатын немесе бақыланбайтын маршрутты, ұшып келу немесе ұшып шығу маршрутын және басқа да маршруттарды айқындау үшін пайдаланылады;

13) әуе қозғалысына қызмет көрсету аумағы – белгіленген мөлшердегі әуе кеңістігі, олардың шекарасында әуе трассалары бойынша әуе қозғалысына және олардан тыс маршруттарға қызмет көрсету диспетчерлік орталықтың диспетчері арқылы жүзеге асырылады;

14) әуеайлақтағы қозғалыс аймағы (Aerodrome Traffic Zone) – әуеайлақтағы қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін белгіленген, әуеайлақ маңындағы белгілі бір өлшемдегі әуе кеңістігі;

15) әуе шабуылына қарсы қорғаныс органдары (бұдан әрі – ӘШҚҚ органдары) – Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әуе шабуылына қарсы қорғаныс бойынша жауынгерлік кезекшілік жүргізу міндеті жүктелген жедел органдары;

16) бойлық эшелондау – әуе кемелерін бір биіктікте уақыт немесе жол сызығы бойындағы ара қашықтық бойынша белгіленген аралықтарға шоғырландыру;

17) бүйірден эшелондау – әуе кемелерін бір биіктікте ұшу сызықтары арасындағы арақашықтық немесе бұрыштық жылжу бойынша белгіленген аралықтарға шоғырландыру;

18) "Брифинг" тобы – әуе қозғалысына қызмет көрсету органының және қозғалысын жоспарлау және ұшу алдында ақпараттық қызмет көрсету функциясын қамтамасыз ететін құрылымдық бөлімшесі;

19) диспетчерлік аудан (СТА) – жер бетінде белгіленген шекарадан жоғары жайылған бақыланатын әуе кеңістігі;

20) диспетчерлік аймақ (CTR) – жер бетінен белгіленген жоғарғы шекараға дейін жоғары жайылған бақыланатын әуе кеңістігі;

21) диспетчерлік рұқсат – ұшуды орындаумен және тиісті жағдайлармен және белгіленген ұшу қағидаларымен байланысты әуе кемесінің экипажына әуе қозғалысына қызмет көрсету органы беретін рұқсат;

22) диспетчерлік нұсқау – пилотқа нақты жағдайда нақты іс-қимылды ұйғаратын әуе қозғалысын пайдалану органының директивті нұсқаулары;

23) дирижабль – күштік қондырғы қозғалысқа түсіретін ауадан жеңіл ұшу аппараты ;

24) жауапкершілік аймағы (ауданы) – әуе қозғалысына қызмет көрсету (әуе қозғалысын басқару) органдары өз функцияларын жүзеге асыратын белгіленген өлшемдегі әуе кеңістігі;

25) жауап бергіштің (транспондердің) міндетті түрде болуы талап етілетін әуе кеңістігінің аймағы (TMZ) – белгіленген рәсімдерге сәйкес пайдаланылатын бақылау жүйесіне арналған жауапкердің әуе кемесін міндетті жабдықтау талап етілетін ұшу кезіндегі белгілі бір өлшемдегі әуе кеңістігінің аймағы;

26) тікелей көру аймағынан тыс ұшу (BVLOS) – пилотсыз әуе кемесі тұрақты тікелей визуалды байланыстан тыс немесе сыртқы пилот немесе оператор пилотсыз әуе кемесінің орналасқан жерін көзбен шолып бақылауға және басқа әуе кемелеріне, адамдарға және соқтығысуды болдырмау үшін кедергілерге қатысты пилотсыз әуе кемесінің ұшу траекториясын бақылауға мүмкіндігі бар қашықтықтан тыс орналасқан пилотсыз әуе кемесінің ұшу түрі;

27) Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасынан ұшып өтудің әуе дәлізі – Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасының үстіндегі әуе кеңістігінің халықаралық ұшуды орындайтын әуе кемелерінің қиып өтуі үшін белгіленген бөлігі;

- 28) қашықтықтан сәйкестендіру жүйесі – ұшуды орындау процесінде пилотсыз әуе кемесі туралы ақпаратты жергілікті таратуды қамтамасыз ететін жүйе;
- 29) қайталанатын ұшу жоспары (RPL) – ӘҚК органдары сақтау және қайта пайдалану үшін пайдаланушы ұсынатын, негізгі ерекшеліктері бірдей, жиі қайталанатын, тұрақты түрде орындалатын бірқатар жеке ұшумен байланысты ұшу жоспары;
- 30) қалыптарды жинаудың есептік уақыты – әуе кемесі ұшумен байланысты қозғалысты бастаған кездегі есептеу уақыты;
- 31) қосарлы мақсаттағы өнім – өзінің қасиеттері мен техникалық ерекшеліктеріне қарай жаппай жою қару-жарақтарын және оларды жеткізу құралдарын жасау мақсаттарына арналған өнім;
- 32) қосымша тұрақты рейс – авиакомпанияның өзінің тұрақты рейсіне қосымша сол авиамаршрутта бір күнде орындайтын рейсі;
- 33) қысқа мерзімді шектеу – әуе кемелерінің ұшуды қауіпсіз орындауын қамтамасыз ету үшін әуе кеңістігінің белгілі бір бөлігін пайдалануға тыйым салу немесе шектеу;
- 34) радиобайланыс міндетті түрде жүргізілетін әуе кеңістігінің аймағы (RMZ) – ұшу кезінде бортта белгіленген рәсімдерге сәйкес пайдаланылатын екіжақты радиобайланыс жүргізуге арналған жабдықтың міндетті түрде болуы тиіс белгілі бір өлшемдегі әуе кеңістігінің аймағы;
- 35) пилотсыз әуе кемелерінің ұшуына арналған әуе кеңістігінің аймағы (UFZ – unpowered flight zone) – пилотсыз әуе кемелерінің ұшуын орындауға арналған белгілі бір мөлшердегі әуе кеңістігінің арнайы аймағы;
- 36) пилотсыз әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған аймақ – пилотсыз әуе кемелерінің ұшуы белгілі бір шарттармен шектелген, Қазақстан Республикасы аумағының үстінде белгіленген мөлшерлердегі әуе кеңістігінің бөлігі;
- 37) пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып, ұшуларды орындау үшін әуе кеңістігін пайдалануға арналған өтінім – пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып, ұшуларды орындау кезінде әуе кеңістігін пайдалануға байланысты қызметті жүзеге асырудың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында әуе кеңістігін пайдаланушылар беретін белгіленген нысандағы құжат;
- 38) пилотсыз әуе кемесі (бұдан әрі – ПӘК) – бортында пилотсыз автономды жұмыс істеуге және (немесе) қашықтан басқаруға арналған немесе пайдаланылатын әуе кемесі;
- 39) пилотсыз авиациялық жүйе (бұдан әрі – ПАЖ) – пилотсыз әуе кемесін әуе кеңістігінде қауіпсіз және тиімді пайдалану үшін қажетті пилотсыз әуе кемесі және онымен байланысты элементтер (пилотсыз әуе кемесін басқаратын байланыс арналары мен компоненттерін қоса алғанда);

40) планер – күштік қондырғы қозғалысқа түсірмейтін ауадан ауыр ұшу аппараты, оның көтеру күші негізінен осы ұшу жағдайларында қозғалмайтын беттердегі аэродинамикалық реакциялар есебінен құрылады;

41) радиокөру аймағы шегінде ұшу (RLOS) – ұшуды басқару үшін пайдаланылатын таратқыш (тар) мен қабылдағыш (тар) радиобайланыстың бірлескен желісінің қолданылу аймағы шегінде болатын пилотсыз әуе кемесінің ұшуы;

42) радиокөру аймағынан тыс ұшу (BRLOS) – ұшуды басқару үшін пайдаланылатын таратқыш (тар) мен қабылдағыш (тар) бірлескен радиобайланыс желісінің әрекет ету аймағы шегінде болмайтын пилотсыз әуе кемесінің ұшуы;

43) тікелей көру аймағы шегінде ұшу (VLOS) – сыртқы пилот немесе оператор сыртқы пилоттың немесе оператордың орналасқан жерінен көлденеңінен 500 метрден аспайтын қашықтықта бөгде адамның көмегінсіз пилотсыз әуе кемесімен тұрақты визуалды байланыс жасай алатын және пилотсыз әуе кемесінің басқа әуе кемелеріне, адамдарға және соқтығысуды болдырмау үшін кедергілерге қатысты ұшу траекториясын бақылай алатын пилотсыз әуе кемесінің ұшу түрі;

44) тігінен эшелондау – әуе кемелерін биіктігі жағынан белгіленген аралықтарға келтіру;

45) уақытша режимдер белгілеуге ұсыным - әуе кеңістігін пайдалануға байланысты қызметті жүзеге асыру қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында әуе кеңістігін пайдаланушылардың әуе кеңістігінің басқа пайдаланушыларының қызметіне тыйым салу немесе әуе кеңістігін пайдаланушыларға берілетін уақытша режимдерді белгілеуге берілетін өтінім;

46) ұсынылған ұшу жоспары – пилот немесе оның уәкілетті өкілі ӘҚҚ органына берген күйдегі, кейіннен ешқандай өзгеріс енгізілмеген ұшу жоспары;

47) ұшу ақпаратының аймағы (FIZ) – шекарасында ұшу ақпаратының әуеайлақтық қызметі (AFIS) немесе басқа орган берген өкілеттікке сәйкес ұшу-ақпараттық қызмет көрсету мен авариялық хабар таратуды қамтамасыз ететін ұшу ақпараты аймағының бөлігі;

48) ұшып келудің есептік уақыты:

аспаптар бойынша ұшу кезінде – аспаптар бойынша қонуға беттеу маневрін орындау болжанатын навигациялық құралдармен белгіленетін межелі нүктеге әуе кемесі ұшып келуінің есептік уақыты немесе осы әуеайлақпен байланысты навигациялық құралдардың болмауы кезінде – әуе кемесінің әуеайлақ үстіндегі нүктеге келу уақыты;

визуалды ұшу қағидалары (бұдан әрі – ВҰҚ) бойынша ұшуды орындау кезінде – әуе кемесінің әуеайлақ үстіндегі нүктеге келуінің есептік уақыты;

49) ұшу биіктігі – белгіленген деңгейден әуе кемесіне дейінгі тігінен алғандағы қашықтық;

50) ұшу маршруты – негізгі пунктiмен анықталған жер (су) бетiнде әуе кемесi ұшуының берiлген (белгiленген) траекториясының проекциясы;

51) ұшу ақпаратының ауданы (FIR) – шегiнде ұшу-ақпараттық қызмет көрсету және авариялық хабардар ету қамтамасыз етiлетiн белгiлi бiр өлшемдегi әуе кеңiстiгi;

52) халықаралық әуе трассасы – халықаралық ұшуларға арналған ашық әуе трассасы;

53) эшелондау – әуе кемелерiн әуе кеңiстiгiнде белгiленген аралықтарға тiк, бойлай немесе бүйiрлей шоғырландыру;

54) NOTAM-офис – NOTAM хабарламасын шығаратын аэронавигациялық қызмет көрсетушiнiң құрылымдық бөлiмшесi;

55) NOTAM хабарламасы – кез келген аэронавигациялық жабдықты, қызмет көрсетудi және қағиданы қолданысқа енгiзу, жай-күйi немесе өзгерту туралы ақпаратты, сондай-ақ ұшуды орындаумен байланысты қауiп туралы алдын ала ескертудiң персонал үшін маңызды мәнi бар қауiп туралы ақпаратты, сондай-ақ өзге де аэронавигациялық ақпаратты қамтитын хабарлама.";

7-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"7. Әуе кеңiстiгiнiң құрылымы мынадай элементтердi қамтиды:

1) ұшу ақпаратының аудандары (аймақтар) және диспетчерлiк аудандар;

2) әуе қозғалысына қызмет көрсету маршруттары;

3) тораптық диспетчерлiк аудандар, диспетчерлiк аймақтар мен әуеайлақтағы қозғалыс аймақтары;

4) бақыланбайтын әуе кеңiстiгiнiң аудандары;

5) мемлекеттiк авиацияның арнайы ұшу аймақтары;

6) тыйым салынған аймақтар;

7) қауiптi аймақтар;

8) ұшуды шектеу аймақтары;

9) әуе трассалары;

10) жауапкердiң (транспондердiң) мiндеттi түрде болуы талап етiлетiн әуе кеңiстiгiнiң аймағы (TMZ);

11) радиобайланыс мiндеттi түрде жүргiзiлетiн әуе кеңiстiгiнiң аймағы (RMZ);

12) пилотсыз әуе кемелерiнiң ұшуын шектеу аймағы;

13) пилотсыз әуе кемелерiнiң ұшуына арналған әуе кеңiстiгiнiң аймағы.

Әуе қозғалысына қызмет көрсетудi қамтамасыз ету туралы шешiм қабылданған әуе кеңiстiгiнiң белгiлi бiр бөлiктерi мен белгiлi бiр әуеайлақтар әуе қозғалысына қызмет көрсету түрiне сәйкес белгiленуге тиiс.";

мынадай мазмұндағы 7-9-тармақпен толықтырылсын:

"7-9. Пилотсыз әуе кемелерiнiң ұшуына арналған әуе кеңiстiгi аймақтарының шекаралары (UFZ – unmanned flight zone) тыйым салынған және қауiптi аймақтарды, ұшуды шектеу аймақтарын және пилотсыз әуе кемелерiнiң ұшуын шектеу аймақтарын

қоспағанда, жер бетінен 200 метр биіктікке дейінгі республикалық және облыстық маңызы бар қалалардың әкімшілік шекаралары шегінде белгіленеді.

Пилотсыз әуе кемелерінің ұшуы үшін әуе кеңістігі аймақтарының шекаралары осы Қағидаларға 3-1-қосымшада келтірілген тәртіпке сәйкес белгіленеді.

Пилотсыз әуе кемелерінің ұшуы үшін әуе кеңістігі аймақтарының шегінде пилотсыз әуе кемелерінің барлық ұшулары қашықтықтан сәйкестендіру жүйесі қосылған кезде орындалуы тиіс.";

17-2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"17-2. Елді мекендердің тығыз қоныстанған аудандарында пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып ұшуларды, сондай-ақ осы Қағидалардың 82-1-тармағында көрсетілген ұшуларды орындау кезінде пайдаланушы Қазақстан Республикасының әуе кеңістігінде пилотсыз авиациялық жүйелерді пайдалану қағидаларында айқындалатын нысан бойынша ПАЖ пайдаланушы мен ӘҚБ тиісті орталығы арасындағы өзара іс-қимыл жөніндегі нұсқаулықты әзірлейді, бекітеді және ӘҚБ орталығына және жауапкершілік аймағында ұшуларды орындау жоспарланған ӘҚҚ органына келісуге ұсынады";

22 және 23-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"22. Қауіпті аймақтар ұшу қауіпсіздігіне қатер төндіруі мүмкін кез келген қызмет түрлерінің мүддесі үшін Қазақстан Республикасының ӘҚҚ немесе ӘҚБ органдарының жауапкершілік аймағындағы шекара маңы белдеуінен тыс Каспий теңізі акваториясының үстінде белгіленеді.

Егер осы аймақтағы қызмет әуе кеңістігін пайдаланушылар хабардар етілуі қажет тәуекелмен байланысты болғанда, қауіпті аймақтар ӘҚБ БО шешімі бойынша Қазақстан Республикасы аумағының үстінде белгіленуі мүмкін.

23. Ұшуды шектеу аймақтары Қазақстан Республикасы аумағының үстінде, сондай-ақ аумақтық сулардың үстінде мыналармен байланысты қызметтің мынадай қызмет түрлерінің мүддесі үшін белгіленеді:

- 1) атыстардың барлық түрлерін жүргізу аудандары;
- 2) зымырандарды ұшыру;
- 3) жарылыс жұмыстары;
- 4) мемлекеттік табиғи қорықтар;
- 5) ұлттық саябақтар;
- 6) тарих және мәдениет ескерткіштері;
- 7) мүдделі мемлекеттік органдардың ұсынысы бойынша қорғалатын объектілердің үстінде;
- 8) оқ-дәрілер сақталатын объектілерде олармен жұмыстар жүргізу;
- 9) атмосферада ғылыми зерттеулерді жүзеге асыру;
- 10) электромагниттік сәулелену;
- 11) жарық сәулелену;

12) басқарылмайтын аэростаттарды немесе зондтарды (осы Қағидалардың 83-1-тармағына сәйкес жеңіл деп жіктелетін басқарылмайтын аэростаттарды немесе зондтарды қоспағанда) іске қосу аудандары;

13) тасымалдағыш зымырандардан бөлінетін бөліктердің құлау аймақтары."; мынадай мазмұндағы 23-1-тармақпен толықтырылсын:

"23-1. Пилотсыз әуе кемелерінің ұшуын шектеу аймақтары белгіленген шарттарға сәйкес пилотсыз әуе кемелерінің ұшуын толық немесе ішінара шектеуге арналған.

Пилотсыз әуе кемелерінің ұшуын шектеудің тұрақты жұмыс істейтін аймақтары Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 7 қазандағы № 1151 қаулысымен бекітілген Мемлекеттік күзетілуі тиіс объектілерді айқындау қағидаларында көрсетілген мемлекеттік күзетілуі тиіс объектілердің, Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің объектілерінің, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің қылмыстық-атқару жүйесі объектілерінің үстінде белгіленеді.

Пилотсыз әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған аймақтары басқа мемлекеттік объектілердің, мүдделі мемлекеттік органдарды ұсыну жөніндегі сыни инфрақұрылым объектілерінің үстінде, сондай-ақ бақыланатын әуеайлақтардың маңында белгіленуі мүмкін.

Пилотсыз әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған аймақтар осы Қағидаларға 3-1-қосымшада келтірілген тәртіпке сәйкес белгіленеді.

Пилотсыз әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған аймақтарды белгілеу кезінде мыналар ескерілуі мүмкін:

- 1) ПӘК-тың құрылыс түрі;
- 2) ПӘК-тың ең жоғары ұшу салмағы;
- 3) ПӘК қозғалтқышының түрі (электр, ішкі жану қозғалтқышы);
- 4) авиациялық жұмыстардың түрі.";

24-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"24. Егер мүддесіне орай қауіпті аймақ, ұшуға шектеу қойылған аймақ, пилотсыз әуе кемелерінің шектеу қойылған аймағы белгіленген қызмет тұрақты сипатта болмаса, қауіпті аймақтың, ұшуға шектеу қойылған аймақтың және пилотсыз әуе кемелерінің шектеу қойылған аймағының әрекеті уақыт кезеңімен шектеледі.

Уақыт кезеңімен шектелген қауіпті аймақтардағы, ұшуға шектеу қойылған аймақтардағы қызмет туралы мәліметтер осы Қағидаларға 3-қосымшада көзделген әуе кемелерінің қозғалысы және әуе кеңістігін пайдалануға байланысты қызметті жүргізу туралы хабарламалардың түрлеріне сәйкес NOTAM хабарламасы арқылы жеткізіледі.

Пилотсыз әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған аймақтарын уақытша белгілеу туралы мәліметтерді әуе кеңістігін пайдаланушыларға жауапкершілік аймағында осы аймақ белгіленген ӘҚБ орталықтары жеткізеді.";

26-1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"26-1. Тыйым салынған аймақтарды, қауіпті аймақтарды, ұшу шектелген аймақтарды бастапқы белгілеген кезде әр аймаққа белгі тағайындалады.

Пилотсыз әуе кемелерінің ұшуын шектеу аймақтары үшін әрбір аймаққа белгі осы аймақ тұрақты негізде белгіленгенде ғана беріледі.";

26-3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"26-3. Белгілеу әріптер мен цифрлардың мынадай тобынан құралады:

1) әріптік белгілеу UA;

2) P әрпі – тиісінше тыйым салынған аймақ үшін, R әрпі – ұшуды шектеу аймағы үшін. RU әріптері –пилотсыз әуе кемелерінің ұшуын шектеу аймағы үшін және D әрпі – қауіпті аймақ үшін;

3) Қазақстан Республикасының аумағы шегінде қайталанбайтын нөмір.";

27 және 28-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"27. Қызмет тұрақты негізде жүзеге асырылатын тыйым салынған аймақтардағы, ұшуды шектеу аймақтарындағы немесе пилотсыз әуе кемелерінің ұшуларына шектеу қойылған аймақтарындағы әуе кеңістігін пайдалануға төмендегі жағдайлардан басқа жағдайларда тыйым салынады:

1) мүддесі үшін осындай аймақтар белгіленген адамдардың әуе кеңістігін пайдалануы;

2) тәртіп бұзушы әуе кемелерін ұстау үшін ұшуды орындау, сондай-ақ мемлекет мүддесінде басқа да шұғыл тапсырмаларды орындау;

3) төтенше жағдайларда іздестіру-құтқару жұмыстарын және көмек көрсету жұмыстарын жүргізу мақсатында ұшуларды орындау;

4) әуе кемелерінің Қазақстан Республикасымен жасалған халықаралық шарттарға сәйкес жүзеге асырылатын ұшуларды орындауы.

28. Осы Қағидалардың 27-тармағында көзделмеген жағдайларда, қызмет тұрақты негізде жүзеге асырылатын тыйым салынған аймақтағы немесе ұшуды шектеу аймағындағы әуе кеңістігін пайдалану қажет болған кезде әуе кеңістігін пайдаланушылар мемлекеттік авиация саласындағы уәкілетті органның рұқсатын алады .";

мынадай мазмұндағы 28-1-тармақпен толықтырылсын:

"28-1. Қауіпті аймақтың әуе кеңістігін пайдалануға әуе кемесінің командирі осы әуе кеңістігінің ұшуы кезінде ұшу үшін елеулі салдарлар туындамайтыны туралы шешім қабылдаған жағдайда ғана жол беріледі.";

30-1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"30-1. Пилотсыз әуе кемелерінің шекаралық белдеудің үстіндегі әуе кеңістігінде ұшуы "Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 33-бабының 4-тармағына сәйкес жүзеге асырылады.";

32-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"32. Адамдардың өмірін құтқару және денсаулығын қорғау, қылмыстардың жолын кесу және ашу жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру мақсатында әуе кемелерінің белгіленген схемалардан (маршруттардан) тыс елді мекендердің халық тығыз орналасқан аудандарының үстінен ұшуы, сондай-ақ авиациялық жұмыстарды, парашюттен секіруді орындау, пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып ұшулар, байланатын аэростаттардың көтерілуі осындай ұшуларды ұйымдастырушының ұшуды орындау қауіпсіздігін қамтамасыз етуімен, көрсетілген іс-шараларды іске асыруды қамтамасыз ететін биіктікте орындалады.

Ұшу және қону кезеңімен, адамдардың өмірін құтқару және денсаулығын қорғау, қылмыстардың жолын кесу және ашу жөніндегі іс-шаралармен байланысты ұшуларды, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің күзет іс-шараларын өткізу шеңберінде орындалатын ұшуларды қоспағанда, белгіленген схемалардан (маршруттардан) тыс бақыланатын әуе кеңістігіндегі елді мекендердің үстінен визуалды ұшу (бұдан әрі – ВҰҚ) қағидалары бойынша азаматтық әуе кемелерінің ұшуларын орындауды келісуді әуе кемесін пайдаланушы осы Қағидалардың 63-тармағына сәйкес жүзеге асырады.

Белгіленген схемалардан (маршруттардан) тыс елді мекендердің үстінен КШҰ қағидалары бойынша мемлекеттік әуе кемелерінің ұшуына және авиацияның барлық түріндегі пилотсыз әуе кемелерінің ұшуына рұқсат беруді ӘҚБ орталықтары осы Қағидалардың 4-бөлімінде көзделген тәртіппен ұшу жоспарын (әуе кеңістігін пайдалануға өтінім) ұсынған кезде жүргізеді.

ӘҚБ орталықтары осындай ұшуларды келісу кезінде:

1) мемлекеттік авиация саласындағы уәкілетті органның арнайы рұқсаты берілген ұшуларды қоспағанда, тыйым салынған аймақтарға және шектеу аймақтарына кіруді болдырмайды;

2) осы Қағидалардың 82-2-тармағында көзделген қажетті келісулердің болуын тексереді.

Күзет іс-шараларын жүргізу кезеңінде, пилотсыз әуе кемелерін қоса алғанда, әуе кемелерінің елді мекендер үстінде ұшуы Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік органдарымен және Мемлекеттік күзет қызметімен келісіледі.

Бақыланбайтын әуе кеңістігінде ВҰҚ қағидалары бойынша ұшуларды орындау кезінде әуе кемесін пайдаланушы, егер бұл ұшуға арналған тапсырмада немесе ұшу жоспарында көзделмесе, елді мекендердің үстінен ұшуды орындамайды.";

45-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"45. Әуе кеңістігін пайдалануды жоспарлауды азаматтық авиация саласындағы уәкілетті органға ведомстволық бағынысты аэронавигациялық қызметті көрсетуді берушінің Әуе қозғалысын жоспарлаудың бас орталығы (бұдан әрі – ӘҚЖ БО) ӘҚБ БО-мен бірлесіп жүзеге асырады.";

47-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"47. ӘҚБ БО операциялық әуе қозғалысы үшін ұсынылған барлық ұшу жоспарлары, сондай-ақ әуе кеңістігін пайдалануға берілген өтінімдер негізінде әуе кеңістігін пайдалануды жоспарлауды жүзеге асырады.";

55-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"55. Әуе кеңістігін пайдалану жоспары төмендегідей бөлінеді:

- 1) әуе кемелерінің ұшу жоспарлары;
- 2) басқарылатын аэростаттардың, дирижабльдердің ұшу жоспарлары;
- 3) планерлердің (дельтапландар мен парапландардың) ұшуы кезінде әуе кеңістігін пайдалану жоспарлары;
- 4) пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып ұшуды орындау кезінде әуе кеңістігін пайдалану жоспарлары;

5) басқарылмайтын аэростаттарды (зонд-шар) ұшыру, атыс, ракета ұшыру және жару жұмыстарын жүргізу жоспарлары.";

58-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"58. Ұшу жоспары А, В, С, D және Е кластарының әуе кеңістігін пайдалануға рұқсат алу үшін, сондай-ақ пайдаланушының сұрау салуы бойынша әуе қозғалысына қызмет көрсету (әуе қозғалысын басқару) органдарын хабардар ету және ұшу-ақпараттық қызмет көрсету мақсатында G класының әуе кеңістігін пайдалану кезінде ұсынылады.

Басқарылатын аэростаттың немесе дирижабльдің ұшу жоспары туралы хабарлама әуе кеңістігінің класына қарамастан әуе кеңістігін пайдалануға рұқсат алу үшін беріледі.

Басқарылатын аэростаттың немесе дирижабльдердің күзетілетін объектілердің үстінен ұшуларын пайдаланушылар Қазақстан Республикасының Мемлекеттік күзет қызметімен осындай ұшулар басталғанға дейін кемінде 5 (бес) жұмыс күні бұрын келіседі.";

60-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"60. Ұшу жоспарын әуе кеңістігін пайдаланушы ӘҚБ БО-ға немесе операциялық әуе қозғалысына қатысатын әуе кемелерінің ұшулары орындалғанда жақын жердегі әуе қозғалысын басқару орталығына ұсынады.

63-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"63. Әуе кемесінің ұшу жоспарында:

1) әуе кемесінің тану индексі (рейс нөмірі, әуе кемесінің мемлекеттік және тіркелген тану белгілері) туралы;

2) ұшу қағидалары (АҰҚ және ВҰҚ) және ұшу типі (тұрақты (S), тұрақты емес (N), жалпы мақсаттағы авиация ұшуы (G), мемлекеттік авиация әуе кемесінің ұшуы (M), басқа кез келген ұшу (X) үшін) туралы;

3) әуе кемелерінің саны және типі, ізінің турбуленттілік санаты (азаматтық әуе кемелері үшін) туралы;

4) әуе кемесінің жабдығы туралы;

5) ұшып шығу әуеайлағы (ұшып шығу пункті) және ұшып шығу уақыты туралы;

6) ұшу маршруты туралы;

7) ұшып баратын әуеайлақ және жалпы есептік өткен уақыт (қонуға дейінгі), қосымша әуеайлақтар туралы;

8) ұшу маршрутының ерекшеліктерін, әуе кемесінің тіркеу белгілерін, пайдаланушының атауын, әуе кемесінің ұшу-техникалық деректерін, бортта қолданылатын жабдықты сипаттауға қажетті ақпарат және егер үлгі ақпараттан өзгеше болса немесе әуе қозғалысына қызмет көрсету (әуе қозғалысын басқару) органдары тарапынан ерекше қатынасты талап ететін ақпарат болса өзге де қажетті ақпарат осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес ұшу мәртебесі туралы;

9) отын қорына, борттағы адамдар санына, авариялық-құтқару жабдықтарына қатысты ақпарат қамтылады.

Азаматтық әуе кемесінің ұшу жоспары туралы хабарламаға кіретін ақпараттың үлгілік құрамы (көлемі) және көрсетілген жоспарды беру осы Қағидаларға 3, 5 және 6-қосымшаларда айқындалады.

Ұшуды орындау кезінде рейс нөмірлерінің қайталануын болдырмау мақсатында қазақстандық пайдаланушылар рейстерінің қолданылатын нөмірлерін үйлестіруді ӘҚБЖО жүзеге асырады.

Басқарылатын аэростаттың немесе дирижабльдің ұшу жоспарына Қағидалардың осы тармағының 1), 3), 5), 6) және 8) тармақшаларында көрсетілген ақпарат енгізіледі.

Авиациялық жұмыстарға, оқу-жаттығу ұшуларына, мәдени-ағарту іс-шараларына, сондай-ақ бақыланатын әуе кеңістігіндегі елді мекендердің үстіндегі ВҰҚ бойынша жеке мақсаттағы ұшуларға байланысты ұшуларды орындау кезінде азаматтық әуе кемесін пайдаланушыға жауапкершілік аймағында ӘҚБ орталығына және ӘҚҚ органына келісуге арналған ұшу жоспарына түсініктеме береді.

Бақыланатын әуе кеңістігінде елді мекен үстіндегі ВҰҚ бойынша ұшуды орындау кезінде ұшу жоспарына түсініктеме:

1) елді мекеннің үстінен ұшу сызбасын (маршрутын), ұшу бейінін;

2) ұшуды ӘҚБ орталығымен және ӘҚҚ органымен келісу тәртібі;

3) орындалатын ұшудың қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар;

4) әуе кемесін пайдаланушымен және (немесе) ұшуды ұйымдастырушымен байланыс тәсілдері қамтиды.";

мынадай мазмұндағы 64-1-тармақпен толықтырылсын:

"64-1. Жоспарланған ұшуға немесе ұшудың бір бөлігіне қатысты ақпарат мынадай жағдайларда әуе қозғалысына қызмет көрсету (әуе қозғалысын басқару) органдарына ұсынылмайды:

1) әуе шабуылына тойтарыс беру, әуе кеңістігінде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасын бұзушылықтардың немесе Қазақстан Республикасының аумағына қарулы басып кірудің алдын алу және тоқтату;

2) әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар кезінде көмек көрсету, ғарыш аппараттары мен олардың экипаждарын іздеу және эвакуациялау;

3) әуе кеңістігін пайдалану тәртібін бұзушылықтардың алдын алу және (немесе) тоқтату және (немесе) жолын кесу.";

65-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"65. Ұшу жоспары ұшу уақытынан кемінде үш сағат бұрын ұсынылатын дирижабльдердің және басқарылатын аэростаттардың ұшуын қоспағанда, ұшу жоспары есептелген ұшу уақытынан кемінде 60 минут бұрын және есептелген ұшу уақытынан 120 сағат бұрын ұсынылады. Есептелген ұшу уақыты деп, егер қолданылатын болса, әуе кемесін бұру-жылжытуды бастау үшін оның тіреуіштерін алып тастау, ал қалған жағдайларда – әуе кемесінің ұшып көтерілу уақыты түсініледі.";

75-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"75. Әуе кеңістігін пайдаланушы әуе кеңістігін пайдалануға өтінімді ӘҚБ БО-ға немесе жақын жердегі ӘҚБ орталығына:

осы Қағидалардың 83-1-тармағына сәйкес жеңіл деп жіктелетін метеорологиялық зондтардың немесе басқарылмайтын аэростаттардың ұшуларын қоспағанда, басқарылмайтын аэростаттардың (шар-зондтардың) ұшуларымен;

атыс, зымырандар ұшыруды, жарылыс жұмыстарын өткізумен;

планерлер (дельтапландар және парапландар) ұшуларымен;

пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып ұшуларымен байланысты қызметті орындаған жағдайда ұсынады.

Әуе кеңістігін пайдалануға байланысты мәлімделген қызмет түріне өзгерістер енгізілген кезде әуе кеңістігін пайдаланушы ӘҚБ БО немесе жақын жердегі ӘҚБ орталығында әуе кеңістігін пайдалануға жаңа өтінім береді.

Жаңа өтінім осындай қызмет басталғанға дейін үш сағаттан кешіктірілмей ұсынылады.";

мынадай мазмұндағы 77-1-тармақпен толықтырылсын:

"77-1. Пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып, ұшуларды орындау үшін әуе кеңістігін пайдалануға арналған өтінім осы Қағидаларға 7-1-қосымшада көрсетілген талаптарға сәйкес және нысан бойынша толтырылады.";

мынадай мазмұндағы 78-1-тармақпен толықтырылсын:

"78-1. Планерлердің (дельтапландар мен парапландардың) ұшуына байланысты қызмет орындалғанда әуе кеңістігін пайдалануға арналған өтінімде мынадай деректер болуға тиіс:

1) хабарлама типі;

2) ұшу аппаратының типі және анықтамалық деректер;

- 3) ұшу (бастау) пункті, ұшу (басталу) уақыты;
- 4) ұшу биіктігі, ұшу бағыты немесе ауданы;
- 5) отырғызу пункті (аяқталуы), отырғызу уақыты (аяқталуы);
- 6) қызметті белгілеу;
- 7) орындалу күні;
- 8) тиесілілігі;
- 9) байланыс деректері.";

79 және 80-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"79. Әуе кеңістігін пайдалануға берілетін өтінімдер қызметті бір рет жүзеге асыруға немесе белгілі бір уақыт кезеңіне (бірақ 90 тәуліктен артық емес) беріледі.

80. Басқарылмайтын аэростаттар ұшырылатын, атыс, зымырандар ұшыру, жарылыс жұмыстары өткізілетін, планерлер (дельтапландар мен парапландар), пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып ұшырылатын қызметті жүзеге асыруға әуе кеңістігін пайдаланушы әуе кеңістігін пайдалануға өтінімді ӘҚБ БО-ға немесе жақын жердегі ӘҚБ орталығына әуе кемелерінің қозғалысы және осы Қағидаларға 3-қосымшада көзделген әуе кеңістігін пайдалануға байланысты қызметті жүргізу туралы хабарламалар түрлеріне сәйкес ұсынады.";

81-тармақ алып тасталсын;

5-бөлімнің атауы мынадай редакцияда жазылсын:

"5. Пилотсыз авиациялық жүйелерді пайдалану шарттары";

82, 82-1 және 82-2-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"82. Әуе кеңістігін пайдалануға өтінімдер ұсынылған пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып ұшу өтінімде көрсетілген деректерге сәйкес жүзеге асырылады.

82-1. Пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып ұшуды орындау үшін әуе кеңістігін пайдалануға өтінім мынадай:

1) егер пилотсыз әуе кемесінің жоспарланған ұшу биіктігі жер бетінен 50 метрден асатын болса, бақыланатын әуе кеңістігінде ұшу кезінде;

2) егер пилотсыз әуе кемесінің жоспарланған ұшу биіктігі жер бетінен 200 метрден асса бақыланбайтын әуе кеңістігінде ұшу кезінде;

3) егер ұшу тікелей көру аймағынан тыс орындалатын болса;

4) пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып, авиациялық жұмыстарды орындау жоспарланған;

5) ұшу бағыты (жоспарланатын траектория) пилотсыз әуе кемелерінің ұшуы үшін әуе кеңістігі аймақтарының шегінде өтетін;

6) ұшу бағыты (жоспарланған траектория) әуеайлақтың бақылау нүктесінен 8 км шегінде өтетін жағдайларда ӘҚБ орталықтарына жіберілуге тиіс.

82-2. Пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып ұшулар:

1) тікелей көру аймағы шегінде (VLOS) немесе тікелей көру аймағынан тыс (BVLOS);

2) осы Қағидаларға 7-2-қосымшада көрсетілген ПАЖ қолдана отырып, ұшу үшін белгіленген метеорологиялық минимумдарға сәйкес жергілікті жеріне және ұшу түріне қарай;

3) бақыланатын әуе кеңістігінде:

осы Қағидалардың 144-тармағына сәйкес әуе қозғалысын басқару орталықтары қысқа мерзімді шектеулер енгізген жағдайда, пилотсыз әуе кемелерінің ұшуы үшін әуе кеңістігінің аймақтарын және осы тармақшаның екінші абзацында көзделген ережелерді қоспағанда, жер бетінен 50 метрден астам биіктікте ұшу;

пилотсыз әуе кемелерінің ұшуы үшін әуе кеңістігінің аймақтары белгіленбеген диспетчерлік аймақтың әуе кеңістігінде ұшулар жер бетінен қоса алғанда 50 метр биіктікке дейін тікелей көру шегінде ғана орындалады, ал ұшу бағыты әуеайлақтың бақылау нүктесінен 8 км жақын өтпейді;

пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып, авиациялық жұмыстарды, жаппай демонстрациялық ұшуларды (аэрошоу), сондай-ақ барлық биіктіктерде жүргізілетін тікелей көру шегінен тыс ұшуларды орындау кезінде, жауапкершілік аймағында ұшуларды орындау жоспарланып отырған әуе қозғалысын басқару орталығымен келісілгеннен кейін ғана және осы Қағидалардың 144-тармағына сәйкес әуе қозғалысын басқару орталықтары қысқа мерзімді шектеулер енгізген жағдайда;

бақыланатын әуе кеңістігінде орналасқан бақыланбайтын әуеайлақтың әуеайлақтық қозғалыс аймағында ұшу – осы Қағидалардың 144-тармағына сәйкес әуе қозғалысын басқару орталықтары қысқа мерзімді шектеулер енгізген жағдайда, жауапкершілік аймағында осындай әуеайлақ орналасқан әуеайлақ пайдаланушысының және әуе қозғалысын басқару орталығының келісуі бойынша;

4) бақыланбайтын әуе кеңістігінде:

осы тармақшаның екінші абзацында көзделген ережелерді қоспағанда, әуе қозғалысын басқару орталықтарының қысқа мерзімді шектеулерін енгізбестен, авиациялық жұмыстарды орындауды қоса алғанда, жер бетінен 200 метр биіктікке дейінгі тікелей көру аймағының маңындағы ұшулар;

жаппай демонстрациялық ұшуларды (аэрошоу) жүргізу, авиациялық жұмыстарды тікелей көру шегінен тыс орындау, жауапкершілік аймағында ұшуларды орындау жоспарланып отырған әуе қозғалысын басқару орталығымен келісілгеннен кейін ғана барлық биіктіктерде жүргізілетін эксперименттік авиацияның ПАЖ ұшулары кезінде және осы Қағидалардың 144-тармағына сәйкес әуе қозғалысын басқару орталықтары қысқа мерзімді шектеулер енгізген жағдайда;

бақыланбайтын әуеайлақтың әуеайлақтық қозғалыс аймағында G класты әуе кеңістігінде – әуеайлақ пайдаланушысының келісуі бойынша және әуеайлақтық ұшу-ақпараттық қызмет көрсету органымен үйлестірілгеннен кейін (болған жағдайда);

5) пилотсыз әуе кемелерінің ұшулары үшін әуе кеңістігі аймақтарында азаматтық авиацияның пилотсыз авиациялық жүйелерін қолдана отырып ұшулар:

жер бетінен қоса алғанда 200 метр биіктікке дейін елді мекендердің халық тығыз қоныстанған аудандарының үстінен пилотсыз әуе кемелерінің ұшуын орындауға рұқсат немесе Қазақстан Республикасының әуе кеңістігінде пилотсыз авиациялық жүйелерді пайдалану қағидаларының талаптарына сәйкес азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйым берген авиациялық жұмыстарды орындауға рұқсат болған кезде орындалады;

Қазақстан Республикасының әуе кеңістігінде азаматтық пилотсыз авиациялық жүйелерді пайдалану қағидаларының талаптарына сәйкес жұмыс істейтін қашықтықтан сәйкестендіру жүйесімен ұшулар орындалады.";

82-6 және 83-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"82-6. Пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып ұшуды қамтамасыз ету үшін әуе кеңістігінде қысқа мерзімді шектеулер енгізілген кезде оларды пайдалану шарттары ескертіледі.

83. 83-1-тармаққа сәйкес жеңіл деп жіктелетін метеорологиялық зондтардың немесе басқарылмайтын аэростаттардың ұшуын қоспағанда, басқарылмайтын аэростаттардың ұшуы осы Қағидалардың 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93-тармақтарына сәйкес жүзеге асырылады.

Аэрологиялық станциялардан метеорологиялық зондтарды тұрақты іске қосу туралы ақпарат Қазақстан Республикасының аэронавигациялық ақпарат жинағында жарияланады.";

98 және 99-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"98. ӘҚЖ БО әуе кеңістігін пайдалану жоспарларын мынадай:

1) әуе кемелері ұшуды әуе қозғалысына қызмет көрсету маршруттары бойынша орындаған жағдайда;

2) ұшуларды авиациялық жұмыстар аудандарында орындаған жағдайда жүзеге асырады.

99. ӘҚБ БО әуе кеңістігін пайдалану жоспарларын жүргізуді мына жағдайларда:

1) мемлекеттік авиацияның әуе кемелері ұшуды әуе қозғалысына қызмет көрсету маршруттарынан тыс жерде, арнайы аймақтарда және мемлекеттік авиацияның басқа да ұшу аудандарында орындаған жағдайда;

2) пилотсыз авиациялық жүйелерді, басқарылатын аэростаттарды, дирижабльдерді, планерлерді (дельтапландар мен парапландарды) қолдана отырып ұшуларды орындау кезінде;

3) әуе кеңістігін пайдалану жөніндегі қызметті Заңның 18-бабы 1-тармағының 2) тармақшасына сәйкес жүзеге асырған жағдайда жүзеге асырады.";

143-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"143. ӘҚБ БО Қазақстан Республикасы әуе кеңістігінің шегінде, сондай-ақ Қазақстан Республикасы ӘҚҚ немесе ӘҚБ органдарының жауапкершілік аймақтарындағы теңіздердің іргелес акваторияларының үстінен:

1) Қазақстан Республикасының Президентін немесе шет мемлекеттердің басшыларын тасымалдау бойынша аса маңызды ұшуларды орындайтын әуе кемелерінің ұшуын қамтамасыз етуге арналған Қазақстан Республикасының әуе трассаларында, маршруттарында және аймақтарында;

2) оқу-жаттығулар (атыстардың барлық түрлері), әуе шерулері (көрсету және демонстрациялық ұшулары, оның ішінде парашютпен жаппай секіру), ғарыш объектілерін ұшыру және қондыру, авиациялық және зымыран техникасын сынау, әуе кемелерін (топтарды) көлденең және тік жазықтықта маневрлеу арқылы ұшу, сондай-ақ ұшу қауіпсіздігіне қатер төндіруі мүмкін басқа да қызмет аудандарында;

3) сынақтық (зерттеу) ұшу, рекорд орнатуға арналған ұшу, зымырандарды практикалық түрде жіберуді орындау, сондай-ақ пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып, сынақтық (демонстрациялық) ұшу маршруттарында;

4) халықаралық келісімде айқындалған, берілген әуе кеңістігінде әуе кеңістігін пайдаланудың уақытша режимін белгілейді және NOTAM хабарлама арқылы әуе кеңістігін пайдаланушыларға жеткізіледі;

NOTAM хабарламасын шығаруға өтінім әуе кеңістігін пайдаланудың уақытша режимін енгізу мақсатында осы тармақтың 1) тармақшасын қоспағанда, осы Қағидаларға 3-қосымшада көзделген әуе кемелерінің қозғалысы және әуе кеңістігін пайдалануға байланысты қызметті жүргізу туралы хабар түрлеріне сәйкес осындай қызмет басталғанға дейін 7 тәуліктен кешіктірілмей NOTAM-офиске жіберіледі.";

162-1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"162-1. Ғарыш қызметін қамтамасыз ету кезінде уақытша режимді орнатуға арналған ұсынымды мемлекеттік орган немесе ұйым Қазақстан Республикасының Әуе қозғалысын басқарудың бас орталығына ғарыш қызметі жоспарланған күнге дейін кемінде 9 тәулік қалған мерзімде ұсынады.

Қазақстан Республикасының Әуе қозғалысын басқарудың бас орталығына көрсетілген мерзімнен кеш ұсынылған уақытша режимдер орнатуға арналған ұсынымдар қаралмайды, бұл туралы ақпарат ұсынымды берушілерге жеткізіледі.";

мынадай мазмұндағы 174-1-тармақпен толықтырылсын:

"174-1. Әуе қозғалысына қызмет көрсету органдары құзыретті мемлекеттік органдардың Қазақстан Республикасының әуе кеңістігі арқылы шетелдік әуе кемесінің ұшуы барысында не оған дейін ұсынылған жазбаша талабы бойынша Қазақстан Республикасының әуе кеңістігі арқылы ұшу барысында осы талапты Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бортында мәлімделмеген нақты тауарлардың болуы туралы ақпараттың бар-жоғын байқау үшін астаналық әуежайды қоспағанда, Қазақстан Республикасының әуеайлағына қону туралы шетелдік әуе кемесінің

экипажына береді. Көрсетілген талап Халықаралық азаматтық авиация туралы конвенцияның (3 bis-бабының b) тармағы) талаптарына сәйкес болуға тиіс.

Шетелдік әуе кемесінің экипажы көрсетілген талапты орындамаған жағдайда, әуе қозғалысына қызмет көрсету органдары Халықаралық азаматтық авиация туралы конвенцияның 3 bis-бабының а) тармағының ережелерін қоса алғанда, халықаралық құқықтың қолданылатын нормаларын пайдалану мақсатында ақпаратты әуе қозғалысын басқару органдарына жеткізеді.

Осы Ереженің мәнмәтінінде қонуға арналған қолайлы әуеайлақ қонуды қауіпсіз орындау үшін шетелдік азаматтық әуе кемесі командирінің талаптарын қанағаттандыратын халықаралық әуеайлақ болып табылады.";

көрсетілген Қағидаларға 3-қосымша осы қаулыға 1-қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын;

осы қаулыға 2-қосымшаға сәйкес көрсетілген Қағидаларға 3-1-қосымшамен толықтырылсын;

осы қаулыға 3-қосымшаға сәйкес көрсетілген Қағидаларға 3-2-қосымшамен толықтырылсын;

көрсетілген Қағидаларға 6-қосымша осы қаулыға 4-қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын;

көрсетілген Қағидаларға 7-қосымша осы қаулыға 5-қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын;

осы қаулыға 6-қосымшаға сәйкес көрсетілген Қағидаларға 7-1-қосымшамен толықтырылсын;

осы қаулыға 7-қосымшаға сәйкес көрсетілген Қағидаларға 7-2-қосымшамен толықтырылсын.

2. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Премьер-Министрі

Ә. Смайылов

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2023 жылғы 13 сәуірдегі
№ 294 қаулысына
1-қосымша

Қазақстан Республикасының
әуе кеңістігін пайдалану
қағидаларына
3-қосымша

Әуе кемелерінің қозғалысы және әуе кеңістігін пайдалануға байланысты қызметті жүргізу туралы хабарламалар түрлері

		Авиациялық тіркелген			Кімге хабарланады
--	--	-------------------------	--	--	-------------------

P/c №	Хабарламаның атауы	байланыс желісі бойынша хабарлама беру кезіндегі шұғылдық сериясы	Беру мерзімі	К і м хабарлайды	Қазақстан Республикасындағы ішкі ұшу бойынша	Қазақстан Республикасындағы ішкі орындалатын халықаралық ұшу бойынша
1	2	3	4	5	6	7
1.	Қолданушының (пайдаланушының) (немесе оның уәкілетті өкілінің) немесе ӘК командирінің хабарламалары					
1.1.	РПЛ – қайталанатын ұшу жоспары (RPL – Repetitive Flight plan)	КК	Ұшу басталғанға дейін кемінде күнтізбелік 15 күн қалғанда	ӘК-ні қолданушы (пайдаланушы) немесе оның уәкілетті өкілі	1. ӘҚЖ БО	1. ӘҚЖ БО
1.2.	ЦХГ – өзгеріс (Change немесе Modification – CHG). Тұрақты сипаттағы өзгерістер туралы хабарлама бұрын берілген RPL деректерінде қамтылған (RPL) негізгі ұшу жоспарының деректеріне қандай да бір өзгеріс енгізу керек болған жағдайда беріледі	КК	Ұшу басталғанға дейін кемінде күнтізбелік 15 күн қалғанда	қолданушы немесе оның уәкілетті өкілі	1. ӘҚЖ БО 2. Ұшу әуеайлағының брифингі	1. ӘҚЖ БО 2. Ұшу әуеайлағының брифингі
	ФПЛ (Filed flight plan – FPL) – тұрақты емес ұшуларға; кесте бойынша тұрақты рейстерге, қосымша және кесте бойынша алдыңғы тәуліктен		кесте (жоспар) бойынша ұшуға дейін кемінде 60 минут қалғанда және			1. брифинг 1. брифинг

1.3.	<p>ауыстырылған рейстерге; авиациялық жұмыстар бойынша ұшуларға; бақыланбайтын әуе кеңістігіндегі ұшуларға; шекара жолағындағы ұшуларға ұсынылған ұшу жоспары</p> <p>ФПЛ (Filed flight plan – FPL) – басқарылатын аэростаттар мен дирижабльдердің ұшу жоспары</p>	ФФ	<p>120 сағаттан асырмай; IFPS-ға/ арқылы ұшу бойынша – 3 сағаттан кешіктірмей</p>	<p>ӘК-нің қолданушы немесе оның уәкілетті өкілі немесе командирі</p>	<p>1. брифинг 1. брифинг</p>	
1.4.	<p>ДЛА – кешігу (Delay – DLA)</p> <p>Хабарлама оған қатысты ұшу жоспарының (FPL) негізгі деректері берілген әуе кемесінің ұшуы кесте (жоспар) бойынша ұшудың есептік уақытынан 30 минуттан артық кешіктірілген жағдайда беріледі</p>	ФФ	<p>ұшу уақытына дейін кемінде 3 сағат қалғанда</p> <p>күтіліп отырған кешіктірілу 30 мин және одан да көп болған кезде ӘК-нің кесте (жоспар) бойынша ұшып шығу уақытына дейін кемінде 30 минут қалғанда</p>	<p>қолданушы немесе оның уәкілетті өкілі</p>	<p>1. брифинг</p>	<p>1. брифинг</p>
	<p>ЦХГ – өзгеріс (Change немесе Modification – CHG).</p> <p>Хабарлама ұшу</p>					

1.5.	<p>жоспарының бұдан бұрын берілген FPL деректерінде қамтылған ұшу жоспарының негізгі деректеріне бір мәртелік қандай да бір біржолғы өзгеріс енгізу қажет болған жағдайда беріледі. Хабарлама осы өзгеріс оларға қатысты болатын ұшу жоспарының негізгі деректерді алушыларына жіберіледі. Ұшу жоспарының тиісті өзгертілген негізгі деректері бұл өзгеріске қатысты болатын, бірақ осындай ақпаратты бұрын алмаған тараптарға беріледі.</p>	ФФ	<p>ұшу жоспарында (F P L) көрсетілген кесте (жоспар) бойынша ӘК-нің есептелген ұшып шығу уақытына дейін кемінде 30 минут қалғанда</p>	қолданушы немесе оның уәкілетті өкілі	1. брифинг	1. брифинг
1.6.	<p>ЦНЛ – ұшуды тоқтату (Cancel – CNL) . Хабарлама оған қатысты ұшу жоспарының негізгі деректері (FPL) бұрын таратылған ұшу тоқтатылған</p>	ФФ	<p>жоспар бойынша ӘК ұшып шығу уақытынан кешіктірмей</p>	қолданушы немесе оның уәкілетті өкілі		1. брифинг

	жағдайда беріледі.				1. брифинг	
1.7.	С П Л – қосымша ұшу жоспары (Supplementary flight plan – SPL). Хабарлама CPL немесе F P L хабарламасында бұрын берілгеннен басқа қосымша ақпаратқа сұрату (RQS) түскен кезде беріледі	ФФ	сұрату түскен кезде	қолданушы немесе оның уәкілетті өкілі	1. брифинг	1. брифинг
1.8.	А Ф И Л үлгідегі ФПЛ – ӘК бортынан ұшу жоспары (AFIL)	ФФ	ә у е трассасына шығу үшін ұшып өтуге дейін кемінде 10 минут қалғанда	ӘК-ні пайдаланушы (командирі)	1. ӘК орналасқан жері бойынша АДО (АДП), ӘДО (ӘАДП) 2. Орналасқан жері бойынша ЖДП	1. ӘК орналасқан жері бойынша АДО (АДП), ӘДО (ӘАДП) 2. Орналасқан жері бойынша ЖДП
1.9.	ДЕП – әуе кемесінің ұшып шығуы (Departure – DEP). Хабарлама бақыланбайтын әуеайлақтан немесе бақыланбайтын әуе кеңістігіндегі алаңнан ұшып шыққан FPL ұшу жоспарының негізгі деректері бұрын таратылған әуе кемесіне қатысты беріледі	ФФ	ұшқаннан кейін 5 минуттан кешіктірмей	қолданушы немесе оның уәкілетті өкілі	1. ӘШҚ әскери органы	

1.10.	APP – келу (Arrival – ARR). Хабарлама ӘК бақыланбайтын әуеайлаққа	ФФ	отырғыздан кейін 5 минуттан кешіктірмей	колданушы немесе оның уәкілетті өкілі	1. ӘШҚ әскери органы	
	ALR – авариялық хабарландыру (Alerting – ALR). Авариялық хабарландыруға қатысты хабарлама әуе кемесі авариялық жағдайда деп есептелген кезде беріледі.					
	Апатқа ұшырау кезеңі – DETRESFA	СС		ӘК-ні колданушы немесе оның уәкілетті өкілі немесе командирі, немесе басқа да сенімді көздердің ақпараты бойынша	1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органы (авиациялық оқиға кезінде ғана); 4. ӘК орналасқан жердегі ӘҚК органына.	1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органы (авиациялық оқиға кезінде ғана); 4. ӘК орналасқан жердегі ӘҚК органына.
1.11.	Дабыл кезеңі – ALERFA	СС	мәліметтер алынғаннан, факт анықталғаннан кейін дереу	уәкілетті өкілі немесе командирі, немесе басқа да сенімді көздердің ақпараты бойынша	1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органына (	1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органына (

					<p>авиациялық оқиға кезінде ғана); 4. ӘК орналасқан жердегі ӘҚК органына.</p> <p>1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органына (авиациялық оқиға кезінде ғана); 4. ӘК орналасқан жердегі ӘҚК органына.</p>	<p>авиациялық оқиға кезінде ғана); 4. ӘК орналасқан жердегі ӘҚК органына.</p> <p>1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органына (авиациялық оқиға кезінде ғана); 4. ӘК орналасқан жердегі ӘҚК органына.</p>
	Белгісіздік кезеңі – INCERFA	СС				
2.	Брифинг хабарламалары					
	<p>АЛР – авариялық хабарлау (Alerting – ALR). Авариялық хабарлауға қатысты хабарлама ӘҚҰ органы әуе кемесі авариялық жағдайда деп есептеген кезде беріледі. Мына үш кезеңнің бірінде көрсетіледі:</p>	СС				
					<p>1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті органға (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органына (</p>	<p>1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті органға (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органына (</p>

2.1.	Апатқа ұшырау кезеңі – DETRESFA	СС	мәліметтер алынғаннан, ф а к т анықталғаннан кейін дереу брифинг немесе басқа да сенімді көздердің ақпараты бойынша	бақыланатын ә у е кеңістігіндегі авиациялық оқиға ғана); 4 . Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО; 5 . Ә К орналасқан жердегі ӘҚК органына.	бақыланатын ә у е кеңістігіндегі авиациялық оқиға ғана); 4 . Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО; 5 . Ә К орналасқан жердегі ӘҚК органына.
	Дабыл кезеңі – ALERFA	СС		1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органына (бақыланатын ә у е кеңістігіндегі авиациялық оқиға ғана); 4 . Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО; 5 . Ә К орналасқан жердегі ӘҚК органына.	1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органына (бақыланатын ә у е кеңістігіндегі авиациялық оқиға ғана); 4 . Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО; 5 . Ә К орналасқан жердегі ӘҚК органына.
	Белгісіздік кезеңі – INCERFA	СС		1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органына (бақыланатын ә у е кеңістігіндегі авиациялық оқиға ғана); 4 . Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО;	1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органына (бақыланатын ә у е кеңістігіндегі авиациялық оқиға ғана); 4 . Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО;

					5. ӘК орналасқан жердегі ӘҚК органына.	5. ӘК орналасқан жердегі ӘҚК органына.
2.2.	РЦФ – радиобайланыстың істен шығуы (Radiocommunication failure – RCF), ӘҚҰ органына оның ауданында ұшуды орындайтын әуе кемесінде радиобайланыстың істен шығуы орын алғаны белгілі болған жағдайда беріледі	СС	хабарлама алынғаннан кейін дереу	брифинг немесе басқа да сенімді көздердің ақпараты бойынша	1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. АДО (АДП) ұшу маршруты және қосалқы әуеайлақтар бойынша; 4. Маршрут бойынша ЖДП (ПАО); 5. Ұшу маршруты және қосалқы әуеайлақтар бойынша кону әуеайлақтарының брифингі; 6. Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО; 7. Бақыланатын әуе кеңістігінде ӘШҚ әскерлері органына	1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. ҚР ұшу маршруты және қосалқы әуеайлақтар бойынша АДО (АДП); 4. ҚР ұшу маршруты бойынша ЖДП (ҰАО); 5. ҚР ұшу маршруты және қосалқы әуеайлақтар бойынша кону әуеайлақтарының брифингі; 6. Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО; 7. Бақыланатын әуе кеңістігінде ӘШҚ әскерлері органына
2.3.	АНВ – ANV – азаматтық авиация қызметіне заңсыз араласу актісі	СС	мәліметтер алынғаннан, факт анықталғаннан кейін дереу	брифинг немесе басқа да сенімді көздердің ақпараты бойынша	1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. Бақыланатын әуе кеңістігінде ӘШҚ әскерлері органына	1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. Бақыланатын әуе кеңістігінде ӘШҚ әскерлері органына

					4. ӘҚБ БО; 5. ӘК орналасқан жердегі ӘҚК органына.	4. ӘҚБ БО ; 5. ӘК орналасқан жердегі ӘҚК органына.
2.4.	АНП – ANP – әуе кеңістігін пайдалану тәртібін бұзу	СС	мәліметтер алынғаннан, ф а к т анықталғаннан кейін дереу	брифинг немесе басқа да сенімді көздердің ақпараты бойынша	1. ІҚҮО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3 . Бақыланатын ә у е кеңістігінде Ә Ш Қ әскерлері органына 4. ӘҚБ БО; 5. ӘК орналасқан жердегі ӘҚК органына.	1. ІҚҮО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3 . Бақыланатын ә у е кеңістігінде Ә Ш Қ әскерлері органына 4. ӘҚБ БО; 5. ӘК орналасқан жердегі ӘҚК органына.
2.5	ФПЛ (Filed flight plan – FPL) – тұрақты емес ұшуларға; кесте бойынша тұрақты рейстерге, қосымша және кесте бойынша алдыңғы тәуліктен ауыстырылған рейстерге; авиациялық жұмыстар бойынша ұшуларға; бақыланбайтын әуе кеңістігіндегі ұшуларға; шекара жолағындағы ұшуларға ұсынылған ұшу жоспары	ФФ	кесте (жоспар) бойынша ұшуға дейін кемінде 60 минут қалғанда және 120 сағаттан асырмай; IFPS-ға/ арқылы ұшу бойынша – 3 сағат қалғанда.	ӘК ұшу әуеайлағының брифингі	1. ӘҚЖ БО; 2. Бірінші қ о н у әуеайлағының брифингі; 3. Әуежайдың ӘДҚ ұшуы және бірінші қонуы; 4 . Бақыланатын ә у е кеңістігіндегі бақыланатын Ә Ш Қ әскерлері органдарына; 5. ӘҚБ БО (басқарылатын аэростаттар м е н дирижаблдер дің ұшуларын қоспағанда,	1. ӘҚЖ БО; 2. ҚР-ның бірінші қону әуеайлағының брифингі; 3. ҚР ұшу және қону әуежайларының ӘДҚ; 4 . Бақыланатын ә у е кеңістігіндегі бақыланатын Ә Ш Қ әскерлері органдарына; 5. ӘҚБ БО (басқарылатын аэростаттар м е н дирижаблдер дің ұшуларын қоспағанда, шекара маңындағы жолақпен ұш уы , бақыланбайт

	ФПЛ (Filed flight plan – FPL) – басқарылатын аэростаттар мен дирижабльдердің ұшу жоспары		ұшудан кемінде 3 сағат бұрын		шекара маңындағы жолақпен ұшуы, бақыланбайтын әуе кеңістігінде ұшу, мемлекеттік авиация ӘК); 6. Ұшу маршруты бойынша қонатын пунктіне дейін ЖДП (ҰАО); 7. АДО (АДП) бірінші қонатын әуеайлаққа дейін	ын әуе кеңістігінде ұшу, мемлекеттік авиация ӘК); 6. ҚР ұшу бағыты бойынша қонатын орнына дейін ЖДП (ПАО); 7. АДО (АДП) ҚР бірінші қонатын әуеайлаққа дейін; 8. АИП сәйкес ұшу маршруты бойынша мемлекеттердің мекенжайларына (IFPS аймағына кіретіндерді қоспағанда)
--	--	--	------------------------------	--	--	---

ФПЛ (FPL) ұшу жоспарын 24 сағаттан астам уақыт бұрын ұсынған кезде "Өзге ақпарат" деген 18-жолда әуе кемесінің ұшу КҮНІ/ және күні көрсетіледі, мысалы КҮНІ/220716, мұнда 22 - жыл, 07 - ай, 16 - айдың күні.

2.6	ДЛА – кешігу (Delay – DLA) Хабарлама оған қатысты ұшу жоспарының (FPL) негізгі деректері берілген әуе кемесінің ұшуы кесте (жоспар) бойынша	ФФ	күтіліп отырған кешіктірілу 30 мин және одан да көп болған кезде ӘК-нің кесте (жоспар) бойынша	ӘК ұшу әуеайлағының брифингі	1. ӘҚЖ БО; 2. ҚР ұшу маршруты бойынша қону әуеайлақтарының брифингі; 3. ҚР ұшу және қону әуежайларының ӘДҚ; 4. Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО; 5. ҚР бақыланатын әуе кеңістігіндегі бақыланатын әуеайлақтарға ӘШҚ
-----	--	----	--	------------------------------	--

	<p>ұшудың есептік уақытынан 30 минуттан артық кешіктірілген жағдайда беріледі</p>		<p>ұшып шығу уақытынан кешіктірмей</p>	<p>ә у е кеңістігіндегі бақыланатын әуеайлақтарға Ә Ш Қ әскерлері органдарына; 6. Ұшу маршруты бойынша АДО (АДП).</p>	<p>әскерлері органдарына; 6. Ұшу маршруты бойынша АДО (АДП). 7. АИП сәйкес ұшу маршруты бойынша мемлекеттердің мекенжайларына (IFPS аймағына кіретіндерді қоспағанда).</p>
2.7	<p>ЦХГ – өзгеріс (Change немесе Modification – CHG). Хабарлама ұшу жоспарының бұрын берілген деректерінде қамтылған негізгі деректерге бір мәртелік қандай да бір өзгеріс енгізу қажет болған жағдайда беріледі (FPL). Хабарлама осы өзгеріс қатысты болып табылатын ұшу жоспарының негізгі деректерін алушыларға жіберіледі. Ұшу жоспарының тиісті өзгертілген негізгі деректері (</p>	ФФ	<p>Д Л А белгіленген уақытында немесе одан ерте болған кезде ӘК-нің кесте (жоспар) бойынша ұшып шығу уақытына дейін кемінде</p>	<p>ұшу әуеайлағының брифингі</p>	<p>1. ӘҚЖ БО; 2. ҚР ұшу маршруты бойынша қону әуеайлақтарының брифингі; 3. ҚР ұшу және қону әуежайларының ӘДҚ; 4. Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО; 5. Бақыланатын ә у е</p>

	<p>FPL) осы өзгерістер оларға қатысты болған, бірақ бұрын осындай ақпарат алмаған тараптарға беріледі.</p> <p>ЦНЛ – ұшуды тоқтату (Cancel – CNL) . Хабарлама оған қатысты ұшу жоспарының негізгі деректері (RPL немесе FPL) бұрын таратылған ұшу тоқтатылған жағдайда беріледі.</p>		30 минут қалғанда		<p>кеңістігіндегі бақыланатын әуеайлақтарға ӘШҚ әскерлері органдарына;</p> <p>6. Ұшу маршруты бойынша АДО (АДП)</p>	<p>6. Ұшу маршруты бойынша АДО (АДП);</p> <p>7. АИП сәйкес ұшу маршруты бойынша мемлекеттердің мекенжайларына (IFPS аймағына кіретіндерді қоспағанда)</p>
2.8	<p>ДЕП – әуе кемесінің ұшып шығуы (Departure – DEPARTURE) . Хабарлама бұдан бұрын ұшу жоспарының (RPL немесе FPL) негізгі деректері таратылған</p>	ФФ	<p>ӘК ұшып шыққаннан кейін 5 минуттан кешіктірмей</p>	<p>ұшу әуеайлағының брифингі</p>	<p>1. ӘҚЖ БО;</p> <p>2. Ұшу маршруты және бірінші кону әуеайлағына дейінгі қосалқы әуеайлақтар бойынша АДО (АДП);</p> <p>3. Бірінші кону пунктінде дейін ұшу бағыты бойынша ЖДП (ҰАО);</p> <p>4. Ұшу маршруты бойынша бірінші кону</p>	<p>1. ӘҚЖ БО;</p> <p>2. ҚР ұшу маршруты және бірінші кону әуеайлағына дейінгі қосалқы әуеайлақтар бойынша АДО (АДП);</p> <p>3. ҚР бірінші кону пунктінде дейін ұшу маршруты бойынша ЖДП (ҰАО);</p> <p>4. ҚР ұшу маршруты бойынша бірінші кону әуеайлағының брифингі;</p> <p>5. ҚР бақыланатын әуе кеңістігіндегі</p>

	әуе кемесіне қатысты беріледі				әуеайлағының брифингі; 5 . Бақыланытын әуе кеңістігіндегі бақыланытын әуеайлақтарда н ӘШҚ әскерлері органына	бақыланытын әуеайлақтарда н ӘШҚ әскерлері органына; 6. АИП сәйкес ұшу маршруты бойынша мемлекеттердің мекенжайларына (IFPS аймағына кіретіндерді қоспағанда)
2.9.	APP – келіп жету (Arrival – ARR). Хабарлама ӘК келіп жету әуеайлағына, қосалқы немесе басқа әуеайлаққа қонуды орындаған жағдайда беріледі	ГГ	ӘК қонғаннан кейін 5 минуттан кешіктірмей	қ о н у әуеайлағының брифингі	1. ӘҚЖ БО; 2. ұшу және аралық қону әуеайлақтарының брифингі; 3 . Бақыланытын әуе кеңістігіндегі бақыланытын әуеайлақтарға Ә Ш Қ әскерлері органдарына	1. ӘҚЖ БО; 2. ұшу және аралық қону әуеайлақтарының брифингі; 3. ҚР бақыланытын әуе кеңістігіндегі бақыланытын әуеайлақтарға Ә Ш Қ әскерлері органдарына
2.10.	ЦПЛ – ағымдағы ұшу жоспары (Current flight plan – CPL). Кейінгі диспетчерлік рұқсатнамаларға негізделген ықтималды өзгерістерді қоса алғандағы (әуеайлақ ауданында ӘК қосалқы	ФФ	маневр басталғаннан кейін 3 минуттан кешіктірмей	брифинг	1. ӘҚЖ БО; 2. Ұшу маршруты бойынша АДО (АДП); 3. Ұшу маршруты бойынша ЖДП (ҰАО); 4 . Бақыланытын әуе кеңістігіндегі бақыланытын әуеайлақтарға Ә Ш Қ әскерлері органдарына; 5. Брифинг, ұшу және	1. ӘҚЖ БО; 2. ҚР ұшу маршруты бойынша АДО (АДП); 3. ҚР ұшу маршруты бойынша ЖДП (ҰАО); 4 . Бақыланытын әуе кеңістігіндегі бақыланытын әуеайлақтарға Ә Ш Қ әскерлері органдарына; 5. Брифинг, ҚР ұшу және

	әуеайлаққа кетуі) ұшу жоспары				к о н у әуежайларының ӘДҚ; 6. Брифинг, әуежайлар ӘДҚ, ӘК қ а й д а жіберілді	к о н у әуежайларының ӘДҚ; 6. ҚР шегінен тыс ӘК жіберілген әуежайдың брифингі
2.11.	СПС – диспетчерлік пункттердің (секторлардың) өткізу қабілеті туралы хабарлама	ФФ	өткізу қабілетінің нормативтері өзгерген кезде 10 минут ішінде	брифинг	1. АДО (Көршілес ӘҚҚ органы); 2 . NOTAM-офисі	1. ҚР АДО (Аралас ӘҚҚ органы); 2 . NOTAM-офисі
3.	АДО (АДП) хабарламалары					
3.1.	ЕСТ – есептік деректер (Estimate – EST). Ұшу жоспарының (FPL) негізгі деректері берілген жағдайда EST хабарламасы әр АДП немесе ұшу ақпараты орталығы ұшу маршруты бойынша келесі АДП немесе ұшу ақпараты орталығына береді	ФФ	Ә Қ Қ нүктесінің ұшып өтуіне дейін 10 минуттан кешіктірмей, бірақ 30 минуттан ерте емес	АДО (АДП)	1. ұшу маршруты бойынша АДО (АДП)	1. шектес мемлекеттің ӘҚҚ органы

3.2.	<p>ЦДН – үйлестіру (Coordination – CDN). Хабарламаны қабылдаушы орган тарату органына үйлестіру диалогы барысында біріншісі бұрын алынған CPL немесе EST хабарламасын дағы үйлестіруге қатысты деректерге өзгеріс ұсынған кезде береді</p>	ФФ	<p>Ә Қ Қ нүктесінің ұшып өтуіне дейін 10 минуттан кешіктірмей</p>	АДО (АДП)	1. ұшу маршруты бойынша АДО (АДП)	1. шектес
------	--	----	---	-----------	-----------------------------------	-----------

						мемлекеттің ӘҚК органы
3.3.	<p>РЦП – Ұшу жоспарына сұрау салу (Request flight plan – RQP). Хабарлама ӘҚК органы бұдан бұрын ешқандай тиісті ұшу жоспары деректерін алмаған әуе кемесі туралы хабарлама алған кезде ұшу жоспарының деректерін (RPL немесе FPL) алуға ниет білдірген жағдайда беріледі</p>	ФФ	оған қатысты бұрын ұшу жоспарының ешқандай тиісті негізгі деректері алынбаған әуе кемесі (EST) туралы хабарлама алған кезде	АДО (АДП)	<p>1. ӘҚЖ БО; 2 . Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО; 3. Брифинг; 4. ҚР ұшу маршруты бойынша ЖДП (ҰАО) 5. шет елдің ӘҚАЖ органы</p>	<p>1. ӘҚЖ БО; 2 . Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО; 3. Брифинг; 4. ҚР ұшу маршруты бойынша ЖДП (ҰАО); 5. шет елдің ӘҚАЖ органы</p>
3.4.	<p>ЦПЛ – ағымдағы ұшу жоспары (Current flight plan – CPL). Кейінгі диспетчерлік рұқсатнамаларға негізделген ықтималды өзгерістерді (ӘҚҚА-да ӘК қосалқы әуеайлаққа кетуі) қосалғандағы енгізілген ұшу жоспары. Хабарлама осы әуе кемесінің оның қозғалысын басқару басқа ӘҚҰ органына берілетін</p>	ФФ	маневр басталғаннан кейін 3 минуттан кешіктірмей	АДО (АДП)	<p>1. ӘҚЖ БО; 2. Ұшу маршруты бойынша АДО (АДП); 3 . ҚР бақыланатын әуе кеңістігінде ӘШҚ әскерлері органына; 4. Брифинг; 5 . Мемлекеттік</p>	<p>1. ӘҚЖ БО; 2. ҚР ұшу маршруты бойынша АДО (АДП); 3 . ҚР бақыланатын әуе кеңістігінде ӘШҚ әскерлері органына; 4. Брифинг; 5 . Мемлекеттік</p>

<p>басқаруды беру нүктесіне дейін есептелген ұшу уақытына дейін немесе ӨҚК-ның тиісті уәкілетті органы алдына өзге уақыт мерзімін белгілемесе беріледі</p>				<p>5 . Мемлекеттік ӨК бойынша ӨҚБ БО</p>	<p>ӨК бойынша ӨҚБ БО; 6. Шекаралас мемлекеттің Ө Қ Б органына</p>
<p>АЛР – авариялық хабарландыру (Alerting – A L R). Авариялық хабарландыруға қатысты хабарлама ӨҚҰ органы әуе кемесі авариялық жағдайда деп есептеген кезде беріледі . Төмендегі үш кезеңнің бірінде көрсетіледі:</p>	<p>СС</p>				
<p>Апатқа ұшырау кезеңі – DETRESFA</p>	<p>СС</p>			<p>1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органына (бақыланатын әуе кеңістігіндегі авиациялық оқиға ғана); 4 . Мемлекеттік</p>	<p>1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органына (бақыланатын әуе кеңістігіндегі авиациялық оқиға ғана); 4 . Мемлекеттік</p>

3.5.			мәліметтер алынғаннан, ф а к т анықталғаннан кейін дереу	АДО (АДП)	ӘК бойынша ӘҚБ БО; 5. ӘҚЖ БО.	ӘК бойынша ӘҚБ БО. 5. ӘҚЖ БО.
	Дабыл кезеңі – ALERFA	СС			1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органына (бақыланатын ә у е кеңістігіндегі авиациялық оқиға ғана); 4 . Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО; 5. ӘҚЖ БО.	1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органына (бақыланатын ә у е кеңістігіндегі авиациялық оқиға ғана); 4 . Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО; 5. ӘҚЖ БО.
	Белгісіздік кезеңі – INCERFA	СС			1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органына (бақыланатын ә у е кеңістігіндегі авиациялық оқиға ғана); 4 . Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО; 5. ӘҚЖ БО.	1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3. ӘШҚ әскери органына (бақыланатын ә у е кеңістігіндегі авиациялық оқиға ғана); 4 . Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО; 5. ӘҚЖ БО.
					1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3 . Бақыланатын ә у е кеңістігінде	1. ІҚҰО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3 . Бақыланатын ә у е кеңістігінде Ә Ш Қ

3.6.	АНВ – ANV – азаматтық авиация қызметіне заңсыз араласу актісі	СС	мәліметтер алынғаннан, ф а к т анықталғаннан кейін дереу	АДО (АДП)	<p>Ә Ш Қ әскерлері органына;</p> <p>4. АО ӘҚБ;</p> <p>5. Ұшу маршруты бойынша АДО (АДП);</p> <p>6. Ұшу маршруты бойынша ЖДП (ПАО);</p> <p>7. Қону әуеайлағының брифингі;</p> <p>8. ӘҚЖ БО.</p>	<p>әскерлері органына;</p> <p>4. АО ӘҚБ;</p> <p>5. Ұшу маршруты бойынша шектес мемлекеттің Ә Қ Қ органына;</p> <p>6. ҚР ұшу маршруты бойынша ЖДП (ҰАО);</p> <p>7. Қону әуеайлағының брифингі;</p> <p>8. ӘҚЖ БО.</p>
3.7.	АНП – ANP – әуе кеңістігін пайдалану тәртібін бұзу	СС	ф а к т анықталғаннан кейін дереу	АДО (АДП)	<p>1. ІҚҰО;</p> <p>2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым);</p> <p>3 . Бақыланатын ә у е кеңістігінде Ә Ш Қ әскерлері органына;</p> <p>4. АО ӘҚБ;</p> <p>5. Ұшу маршруты бойынша АДО (АДП);</p> <p>6. Ұшу маршруты бойынша ЖДП (ПАО);</p> <p>7. ӘҚЖ БО.</p>	<p>1. ІҚҰО;</p> <p>2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым);</p> <p>3 . Бақыланатын ә у е кеңістігінде Ә Ш Қ әскерлері органына;</p> <p>4. АО ӘҚБ;</p> <p>5. ҚР ұшу маршруты бойынша АДО (АДП);</p> <p>6. ҚР ұшу маршруты бойынша ЖДП (ҰАО);</p> <p>7. ӘҚЖ БО.</p>
	РЦФ – радиобайланыстың істен шығуы (Radiocommunication failure –				<p>1. ІҚҰО;</p> <p>2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым);</p> <p>3. АДО (АДП) ұшу маршруты</p>	<p>1. ІҚҰО;</p> <p>2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым);</p> <p>3. ҚР ұшу маршруты және қосалқы әуеайлақтар бойынша АДО (АДП);</p>

3.8.	РСФ), хабарлама Ә Қ Ұ органына оның жауапкершілі к ауданында ұшуды орындайтын әуе кемесінде радиобайланы стың істен шығуы орын алғандығы белгілі болған жағдайда беріледі	СС	хабарлама алғаннан кейін дереу	АДО (АДП)	және қосалқы әуеайлақтар бойынша; 4. Маршрут бойынша ЖДП (ҰАО); 5. Ұшу маршруты және қосалқы әуеайлақтар бойынша қ о н у әуеайлақтары ның брифингі ның брифингі ; 6. АО ӘҚБ; 7 . Бакыланатын ә у е кеңістігінде Ә Ш Қ әскерлері органына; 8. ӘҚЖ БО.	4. ҚР ұшу маршруты бойынша ЖДП (ҰАО); 5. ҚР ұшу маршруты және қосалқы әуеайлақтар бойынша қ о н у әуеайлақтары ның брифингі ; 6. АО ӘҚБ; 7 . Бакыланатын ә у е кеңістігінде Ә Ш Қ әскерлері органына; 8. ӘҚЖ БО.
3.9.	ФЛИ – "А" литерін орындағанда Мемлекеттік шекарадан, Ә Қ Қ А шекарасынан және ПОД ұшып өту	ФФ	ПОД-тан ұ ш ы п өткеннен кейін 3 минуттан кешіктірмей	АДО (АДП немесе жауапкершілі к аймағында мемлекеттік шекара орналасқан ӘҚҚ органы)	1. ӘҚЖ ОБ.	1. ӘҚЖ ОБ; 2. ӘҚҚ әскери органы (Мемлекеттік шекараны ұшып өту)
3.10.	ҚМШ-РЖМ – әуе кеңістігін пайдалануға қысқа мерзімді шектеулер	ГГ	Ә Қ Б органынан алғаннан кейін дереу	АДО (АДП)	1. ӘҚЖ ОБ. 2. Брифинг; 3. АДО (АДП) ; 4. ЖДП.	1. ӘҚЖ ОБ; 2. ҚР-дағы брифинг; 3. ҚР-дағы АДО (АДП); 4. ҚР-дағы ЖДП
3.11.	ҚМШ-РЖИ – әуе кеңістігін пайдалануға қысқа мерзімді шектеулерді алып тастау	ГГ	Ә Қ Б органынан алғаннан кейін дереу	АДО (АДП)	1. ӘҚЖ ОБ.; 2. Брифинг; 3. АДО (АДП) ; 4. ЖДП.	1. ӘҚЖ ОБ.; 2. ҚР-дағы брифинг; 3. ҚР-дағы АДО (АДП); 4. ҚР-дағы ЖДП
4.	ӘҚЖ БО хабарламалары					
			алдағы тәуліктерге –		1. ұшу маршруты бойынша АДО (АДП);	1. ҚР ұшу маршруты бойынша АДО (АДП);

4.1.	ПЛН – алдағы және ағымдағы тәуліктерге әуе кеңістігін пайдалану жоспарынан үзінді көшірмелер.	ГГ	жергілікті уақытпен 21.00-ден кешіктірмей Ағымдағы тәуліктерге – ағымдағы жоспарға өзгеріс енгізу бойынша дереу	ӘҚЖ БО	2. Ұшу және қону әуеайлақтарының брифингі; 3. ӘҚЖ әскери органы; 4. Ұшу маршруты бойынша ЖДП; 5. ӘҚБ БО.	2. ҚР ұшу және қону әуеайлақтарының брифингі; 3. ӘҚЖ әскери органы 4. ҚР маршрут бойынша ЖДП; 5. ӘҚБ БО.
4.2.	ППН – ұшу жоспарын бекітпеу, әуе кеңістігін пайдалануға тыйым салу	ГГ	Ұшу жоспарын алғаннан кейін 30 минуттан кешіктірмей	ӘҚЖ БО	1. азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 2. Ұшу жоспарын берген ұшу әуеайлақтарының брифингі; 3. ӘҚБ БО; 4. ӘК пайдаланушысы	1. азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 2. Ұшу жоспарын берген ұшу әуеайлақтарының брифингі; 3. ӘҚБ БО; 4. ӘК пайдаланушысы
4.3.	УЛС – литерлік рейстерді орындау	ГГ	ұшатын күн қарсаңында – ұшуды орындауға дейін бір тәулік қалғанда, азаматтық авиация саласындағы уәкілетті органнан нұсқау алғанда; Дереву – азаматтық авиация саласындағы уәкілетті органнан ұшатын күні нұсқау алғаннан кейін.	ӘҚЖ БО	1. ҚР ӘК пайдаланушыға; 2. Ұшу маршруты бойынша АДО (АДП); 3. Ұшу маршруты бойынша ЖДП (ҰАО); 4. ӘҚБ БО; 5. Ұшу маршруты және қосалқы әуеайлақтарының бойынша ұшып шығу және қону әуеайлақтарының брифингі; 6. Ұшу және қону әуежайларының ӘДҚ.	1. ҚР ӘК пайдаланушыға; 2. ҚР ұшу маршруты бойынша АДО (АДП); 3. ҚР маршруты бойынша ЖДП (ПАО); 4. ӘҚБ БО; 5. ҚР ұшу маршруты және қосалқы әуеайлақтарының бойынша ұшып шығу және қону әуеайлақтарының брифингі; 6. ҚР ұшу және қону әуежайларының ӘДҚ.

4.4.	УР-РЖМ – әуе кеңістігін пайдаланудың уақытша режимі	ДД	дереу ӘҚБ БО-дан белгілеу туралы ақпарат алынғаннан кейін	ӘҚЖ БО	1. АДО (АДП); 2. NOTAM-офисі; 3. Брифинг; 4. ЖДП (ҰАО)	1. ҚР АДО (АДП); 2. NOTAM-офисі; 3. ҚР брифинг; 4. ҚР ЖДП (ҰАО)
4.5.	УР-РЖИ – әуе кеңістігін пайдаланудың уақытша режимін алып тастау	ДД	ӘҚБ БО-дан күшін жою туралы ақпарат алынғаннан кейін дереу	ӘҚЖ БО	1. АДО (АДП); 2. NOTAM-офисі; 3. Брифинг; 4. ЖДП (ҰАО)	1. ҚР АДО (АДП); 2. NOTAM-офисі; 3. ҚР брифинг; 4. ҚР ЖДП (ҰАО)
5.	ӘҚБ БО хабарламалары					
5.1.	УР-РЖМ – әуе кеңістігін пайдаланудың уақытша режимі	ДД	режим белгіленгеннен кейін дереу	ӘҚБ БО	1. ӘҚЖ БО	1. ӘҚЖ БО
5.2.	УР-РЖИ – әуе кеңістігін пайдаланудың уақытша режимін алып тастау	ДД	режим алып тасталғаннан кейін дереу	ӘҚБ БО	1. ӘҚЖ БО	1. ӘҚЖ БО
5.3.	ППН – ұшу жоспарын бекітпеу (FPL)	ГГ	ұшу жоспарын алғаннан кейін 30 минуттан кешіктірмей	ӘҚБ БО	1. ӘҚБ органы; 2. КВС (авиациялық әскери бөлімдерінің командирлері)	1. ӘҚБ органы; 2. КВС (авиациялық әскери бөлімдерінің командирлері)
6.	ӘҚБ орталықтарының хабарламалары					
	РЖМ – әуе кеңістігін пайдалануға қысқа мерзімді шектеу: ӘҚБ БТ болған кезде бақыланатын әуе кеңістігінде операциялық		қысқа мерзімді шектеу белгіленгеннен кейін дереу			1. АДО (АДП)

6.1.	<p>ә у е қозғалысында ұшу кезінде;</p> <p>ӘҚБ-ның БТ болмаған кезде бақыланатын ә у е кеңістігінде немесе бақыланбайтын әуе кеңістігінде операциялық ә у е қозғалысында ұшқан кезде жүргізіледі.</p>	ГГ	<p>қысқа мерзімді шектеуді белгілеу бойынша дереу</p>	<p>Ә Қ Б орталығы</p>	1. АДО (АДП)		
	оқу-жаттығуларды, атыстардың барлық түрлерін, зымырандарды ұшыруды және жарылыс жұмыстарын жүргізу кезінде (белгіленген полигон шегінде (ұшуға шектеу қойылған аймақ);				осындай қызмет басталғанға дейін кемінде 12 сағат қалғанда (егер 12 сағаттан аз болса, онда Ә Қ Қ органының келісімі бойынша);	1. АДО (АДП) 2 . NOTAM-офисі	1. АДО (АДП) 2 . NOTAM-офисі
	планерлердің арнайы аудандарында ұшу кезінде (дельтапландарының және парапландарының);				осындай қызмет басталғанға дейін кемінде 12 сағат қалғанда;	1. АДО (АДП) 2 . NOTAM-офисі	1. АДО (АДП) 2 . NOTAM-офисі
	осы Қағидада белгіленген өзге де жағдайларда				қысқа мерзімді шектеу белгіленгеннен кейін дереу	1. АДО (АДП) 2 . NOTAM-офисі	1. АДО (АДП) 2 . NOTAM-офисі
6.2	РЖИ – әуе кеңістігін пайдалануға қысқа	ДД	қысқа мерзімді шектеуді		1. АДО (АДП)	1. АДО (АДП)	

	мерзімді шектеулерді алып тастау		алып тастағанда дереу	ӘҚБ орталығы	2 . NOTAM-офисі	2 . NOTAM-офисі
7.	Әуе кеңістігін (қолданушылардың) әуе кеңістігін пайдалануға өтінімдері					
7.1	Шар-зондтарды ұшыру кезінде басқарылмайтын аэростаттармен әуе кеңістігін пайдалануға өтінімдер	ДД	ұшу басталғанға дейін кем дегенде 24 сағат бұрын	ӘҚБ-ні пайдаланушы	1. ӘҚБ БО; 2. ӘҚБ орталығы	1. ӘҚБ БО; 2. ӘҚБ орталығы
7.2	Әскери бөлімдердің оқ атуларын, зымырандарды ұшыруды, жарылыс жұмыстарын жүргізу кезінде (белгіленген полигон шегінде) әуе кеңістігін пайдалануға өтінімдер	ДД	қызмет басталғанға дейін кемінде 24 сағат бұрын	ӘҚБ-ні қолданушы	1. ӘҚБ БО; 2. ӘҚБ орталығы	1. ӘҚБ БО; 2. ӘҚБ орталығы
7.3	Жарылыс жұмыстарын жүргізу кезінде әуе кеңістігін пайдалануға өтінімдер (азаматтық жеке және заңды тұлғалар)	ДД	өтінім нақтылауды талап ететін жағдайларды қоспағанда, қызмет басталғанға дейін кемінде 9 тәулік бұрын	ӘҚБ-ні қолданушы	1. ӘҚБ БО; 2. ӘҚБ орталығы	1. ӘҚБ БО; 2. ӘҚБ орталығы
7.4	Зымырандарды ұшыруды жүргізу кезінде әуе кеңістігін пайдалануға өтінімдер (полигонның шегінен шығатын әуе кеңістігінің	ДД	өтінім нақтылауды талап ететін жағдайларды қоспағанда, қызмет басталғанға дейін кемінде	ӘҚБ-ні қолданушы	1. ӘҚБ БО; 2. ӘҚБ орталығы	1. ӘҚБ БО; 2. ӘҚБ орталығы

	мәлімделген көлемі шегінде)		9 тәулік бұрын			
7.5	Планерлердің (дельтапландардың және парапландардың) арнайы аудандарда ұшулар кезінде әуе кеңістігін пайдалануға өтінімдер	ДД	қызмет басталғанға дейін кемінде 24 сағат бұрын	ӘК-ні қолданушы	1. ӘҚБ БО; 2. ӘҚБ орталығы	1. ӘҚБ БО; 2. ӘҚБ орталығы
7.6	Пилотсыз авиациялық жүйелермен әуе кеңістігін пайдалануға өтінімдер	ДД	қызмет басталғанға дейін кемінде 24 сағат бұрын	пайдаланушы	ӘҚБ БО немесе жақын ӘҚБ орталығы	ӘҚБ БО немесе жақын ӘҚБ орталығы
8.	Әуежайлардың диспетчерлік қызметтерінің (ӘДҚ) хабарламалары					
8.1.	АЛР – авариялық хабарландыру (Alerting – ALR – ӘК-нің бұзылуы, жердегі төтенше оқиға туралы бастапқы хабарлама, сондай-ақ ӘК қауіпсіздігі, экипаж және жолаушылар туралы кез келген ақпарат)	СС	мәліметтер алынғаннан, ф а к т анықталғаннан кейін дереу	ӘДҚ	1. ІҚҮО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3 . Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО	1. ІҚҮО; 2. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (ұйым); 3 . Мемлекеттік ӘК бойынша ӘҚБ БО

Ескертпе: Қазақстан Республикасының өкілетті органдарының орналасқан жері, жұмыс графигі және байланыс деректері Қазақстан Республикасының аэронавигациялық ақпарат жинағында жарияланады.

Аббревиатуралардың толық жазылуы:

ӘҚБ БТ - әуе қозғалысын басқарудың біріккен тобы;

АДО – аудандық диспетчерлік орталық;

АДП – аудандық диспетчерлік пункт;

ӘАДП – әуеайлақ ауданының диспетчерлік пункті;

ӘДО – әуеайлақтық диспетчерлік орталық;

МХП – міндетті хабарламалар пункті;

ІҚҮО – іздестіруді және құтқаруды үйлестіру орталығы;

ҰАО – ұшу ақпараты орталығы;

АСС – әуе қозғалысына қызмет көрсету ауданы – ӘҚҚА (Air Control Centre).

Қазақстан Республикасы

Үкіметінің

2023 жылғы 13 сәуірдегі

№ 294 қаулысына

2-қосымша

Қазақстан Республикасының

әуе кеңістігін пайдалану

қағидаларына

3-1-қосымша

Республикалық және облыстық маңызы бар қалалардың әкімшілік шекаралары шегінде пилотсыз әуе кемелерінің ұшуы үшін әуе кеңістігі аймақтарының шекараларын белгілеу тәртібі

1. Осы тәртіп мынадай мемлекеттік органдар мен ведомстволық бағынысты ұйымдарға қолданылады:

1) пилотсыз әуе кемелерінің ұшуын жүзеге асыру үшін әуе кеңістігінің аймақтарын белгілеу шеңберінде мемлекеттік авиация саласындағы уәкілетті орган;

2) қалалардың әкімшілік шекаралары туралы ақпарат беру шеңберінде республикалық және облыстық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы органдары;

3) Қазақстан Республикасының аэронавигациялық ақпарат жинағында пилотсыз әуе кемелерінің ұшуын жүзеге асыру үшін әуе кеңістігінің аймақтары туралы ақпаратты жариялау және осы аймақтардың шекараларын аэронавигациялық карталарға салу шеңберінде азаматтық авиация саласындағы уәкілетті органға ведомстволық бағынысты мемлекеттік кәсіпорын болып табылатын аэронавигациялық қызмет көрсетуші (бұдан әрі – АНҚ көрсетуші).

2. Пилотсыз әуе кемелерінің ұшуын жүзеге асыру үшін әуе кеңістігінің аймақтарын бастапқы белгілеу кезінде республикалық және облыстық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы органдары мемлекеттік авиация саласындағы уәкілетті органның ӘҚБ БО-ның сұрауы негізінде әкімшілік шекаралары жазылған тиісті картаны және әкімшілік шекаралары туралы ақпаратты көрсетілген форматта ұсынады.

3. Республикалық және облыстық маңызы бар қалалардың әкімшілік шекаралары өзгергенде жергілікті атқарушы органдар жоғарыда көрсетілген өзгерістер күшіне енгеннен кейін 10 жұмыс күні ішінде өзгерістер туралы ақпаратты белгіленген форматта және өзгертілген шекаралары бар тиісті картаны ұсынады.

4. Алынған ақпаратты мемлекеттік авиация саласындағы уәкілетті органның ӘҚБ БО мен АНҚ көрсетушінің өкілдерімен бірлесіп жеткіліктігі мен толық болуы

тұрғысынан тексереді. Белгіленген өлшемшарттарға сәйкес келмейтін ақпарат анықталғанда жергілікті атқарушы органға мемлекеттік авиация саласындағы уәкілетті органның ӘҚБ БО -нан анықталған ескертулерді көрсете отырып, өзгерістер енгізуге сұрау салуы жіберіледі.

5. Алынған ақпаратты талдау және ескертулердің болмауы негізінде мемлекеттік авиация саласындағы уәкілетті органның ӘҚБ БО республикалық және облыстық маңызы бар қалалардың әкімшілік шекаралары шегінде пилотсыз әуе кемелерінің ұшуын жүзеге асыру үшін арнайы аймақтарды белгілейді.

6. ӘҚБ БО-нан алынған ақпарат негізінде АНҚ көрсетуші пилотсыз әуе кемелерінің ұшуын жүзеге асыру үшін әуе кеңістігінің аймақтары бойынша деректерді өңдейді және оларды AIRAC белгіленген мерзімдеріне сәйкес Қазақстан Республикасының аэронавигациялық ақпарат жинағының тиісті бөлімдерінде және аэронавигациялық карталарда жариялайды.

7. Республикалық және облыстық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы билік органдарының ақпарат беру форматы:

1.	Мемлекеттік органның атауы	Республикалық немесе облыстық маңызы бар қалалардың атқарушы органының атауы енгізіледі
2.	Елді мекеннің атауы	Республикалық немесе облыстық маңызы бар қаланың атауын көрсету
3.	Әкімшілік шекаралардың географиялық координаттары*	1984 (WGS-84) географиялық координаттарды дүниежүзілік геодезиялық координаттар жүйесі бойынша жүйеде 100 метрге дейінгі дәлдікпен градуспен, минутпен және секундпен көрсету
4.	Карта масштабы	Әкімшілік шекаралары бар қоса берілген картаның масштабын көрсету
5.	ТАӘ лауазымы	Ақпаратты ұсынған атқарушы орган басшысының ТАӘ
6.	Қолы	
7.	Күні	

* Географиялық координаттар электронды түрде ұсынылуы мүмкін.

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2023 жылғы 13 сәуірдегі
№ 294 қаулысына
3-қосымша

Қазақстан Республикасының
әуе кеңістігін пайдалану
қағидаларына
3-2-қосымша

Қазақстан Республикасының әуе кеңістігінде пилотсыз әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған аймақтарды белгілеу тәртібі

1. Пилотсыз әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған аймақтарды осы Қосымшада белгіленген тәртіпке сәйкес мемлекеттік авиация саласындағы уәкілетті органның Әуе қозғалысын басқарудың бас орталығы (бұдан әрі – ӘҚБ БО) белгілейді.

2. Пилотсыз әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған тұрақты қолданылатын аймақтары.

2.1. Мемлекеттік авиация саласындағы уәкілетті орган басқаратын пилотсыз әуе кемелерінің (бұдан әрі – ПӘК) ұшуына шектеу қойылған тұрақты қолдану аймағын белгілеу үшін өтінімдерді қарау және пилотсыз әуе кемелерінің ұшуын тұрақты шектеу аймақтарын белгілеу жөніндегі арнайы құрылған ведомствоаралық комиссияның (бұдан әрі – Комиссия) шешімі негіз болып табылады. Комиссияның міндеті мемлекеттік органдар ұсынған пилотсыз әуе кемелерінің ұшуын жүзеге асыру үшін шектеу аймақтарын белгілеуге және пилотсыз әуе кемелерінің ұшуын тұрақты шектеу аймақтарының тізіліміне енгізуге арналған сұрауларды қарау болып табылады. Бұл тізілім азаматтық авиация саласындағы уәкілетті органға ведомстволық бағынысты мемлекеттік кәсіпорын болып табылатын аэронавигациялық қызмет көрсетушінің (бұдан әрі – АНҚ көрсетуші) интернет-ресурсында және азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымның интернет-ресурсында жарияланады.

2.2. Комиссия құрамына мынадай мемлекеттік органдар мен ведомстволық бағынысты ұйымдардың:

мемлекеттік авиация саласындағы уәкілетті органның ӘҚБ БО;

азаматтық авиация саласындағы уәкілетті органның;

азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымның;

Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің;

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің;

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің;

азаматтық авиация саласындағы уәкілетті органға ведомстволық бағынысты мемлекеттік кәсіпорын болып табылатын аэронавигациялық қызмет көрсетушінің өкілдері кіреді.

2.3. Комиссияның қызметі мемлекеттік авиация саласындағы уәкілетті орган бекітетін және осы Қосымшаның 2.2-тармағында көрсетілген мемлекеттік органдармен және ведомстволық бағынысты ұйымдармен келісілген комиссия туралы ереженің негізінде жүзеге асырылады.

2.4. Комиссия пилотсыз әуе кемелерінің ұшуын шектеу аймақтарын белгілеудің мынадай жағдайларын қарайды:

1) Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 7 қазандағы № 1151 қаулысымен бекітілген Мемлекеттік күзетілуге тиіс объектілерді айқындау

қағидаларында көрсетілген мемлекеттік күзетілуге тиіс объектілердің үстінде белгіленетін пилотсыз әуе кемелерінің ұшуын шектеу тұрақты қолданылатын аймақтары;

2) пилотсыз әуе кемелерінің Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің және Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Қылмыстық-атқару жүйесі объектілерінің үстінен пилотсыз әуе кемесінің ұшуын тұрақты қолданылатын шектеу аймақтары;

3) мемлекеттік немесе азаматтық авиацияның бақыланатын әуеайлақтарының, сондай-ақ бірлесіп орналасқан әуеайлақтардың маңында ПӘК ұшуларын шектеудің тұрақты қолданылатын аймақтары.

2.5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 7 қазандағы № 1151 қаулысымен бекітілген Мемлекеттік күзетілуге тиіс объектілерді айқындау қағидаларында көрсетілген мемлекеттік күзетілуге тиіс объектінің үстінде белгіленетін тұрақты қолданылатын ПӘК ұшуларын тұрақты шектеу аймағын белгілеуге арналған сұрау салуын осы Қағидаларға осы Қосымшаның 3-тармағында көрсетілген нысан бойынша объектіні күзетуді жүзеге асыратын мемлекеттік орган береді.

2.6. Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің және Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Қылмыстық-атқару жүйесі объектілерінің үстінен ұшуға шектеу қойылған тұрақты қолданылатын аймағын белгілеу үшін сұрау салуды осы Қағидаларға осы Қосымшаның 3-тармағында көрсетілген нысан бойынша тиісті мемлекеттік орган береді.

2.7. Бақыланатын мемлекеттік немесе азаматтық авиация әуеайлағының, сондай-ақ бірлесіп орналасқан әуеайлақтың маңында ПӘК ұшуына шектеу қойылған тұрақты қолданылатын аймағын белгілеуге сұрау салуды осы Қағидаларға осы Қосымшаның 4-тармағында көрсетілген нысан бойынша әуеайлақты пайдаланушымен келісілгеннен кейін осы әуеайлақта ӘҚК/ӘҚБ жүзеге асыратын орган береді.

2.8. Кешенді және үйлестірілген тәсілді қамтамасыз ету үшін ПӘК ұшуына шектеу қойылған тұрақты қолданылатын аймақтарды белгілеуге сұрау салу есепті жылдың 31 мамырына дейін беріледі.

2.9. Комиссия сұрау салуларды 30 жұмыс күні ішінде (есепті жылдың 1 маусымынан бастап) қарайды. Комиссия қарау нәтижелері бойынша қосымша және нақтылайтын ақпарат сұратуы мүмкін.

2.10. Сұратылатын ақпарат берілмегенде Комиссия әуе күштерінің ұшуына шектеу қойылған аймақты белгілеуден уәжді бас тартуға құқылы.

2.11. Егер әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған аймақтар белгіленетін объектілер бір-біріне тікелей жақын орналасса, онда мұндай жағдайда тиісті объектілерді қамтитын ПӘК ұшуын шектейтін бір аймақ белгіленуі мүмкін.

2.12. ПӘК ұшуына шектеу қойылған аймақ объектінің ортасынан белгілі радиусы бар шеңбер немесе бұрыштардың белгілі координаттары бар көпбұрыш түрінде белгіленуі мүмкін.

2.13. ПӘК ұшуына шектеу қойылған аймақ шекараларын белгілеу кезінде объектінің қорғалған аймағының үстіндегі әуе кеңістігі және буферлік аймақ ескеріледі . Осы Қағидалар шеңберінде қорғалатын аймақ деп жеке немесе жиынтығында санкцияланбаған іс-әрекет объекті болып табылуы мүмкін, үнемі қорғалатын және бақыланатын физикалық кедергілермен қоршалған, кіруі шектелетін және бақыланатын ғимараттар, жүйелері, жабдықтары, құрылғылары мен материалдары бар үй-жайлар орналасқан объектінің алаңы түсініледі. Буферлік аймақ қорғалған аймақтың сыртында қорғалған аймақтың сыртқы шекарасынан 300 метрден аспайтын қашықтықта орналасқан әуе кеңістігінің аймағын білдіреді. Кейбір жағдайларда буферлік аймақ орнатылмауы мүмкін.

2.14. Комиссия қаралғаннан кейін осы Қағидаларға осы Қосымшаның 5-тармағында ұсынылған форматта пилотсыз әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған тұрақты қолданылатын аймақтарының тізілімін бекітеді және осы аймақтарды белгілеу үшін ӘҚБ БО мекенжайына, сондай-ақ аталған ұйымдардың интернет-ресурстарында одан әрі жариялау үшін АНҚ көрсетушінің және азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымның мекенжайына жібереді.

3. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 7 қазандағы № 1151 қаулысымен бекітілген Мемлекеттік күзетілуі тиіс объектілерді айқындау қағидаларында немесе Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің және Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Қылмыстық-атқару жүйесі объектілерімен көрсетілген мемлекеттік күзетілуі тиіс объектінің үстінде белгіленетін тұрақты қолданылатын ПӘК ұшуларын шектеу аймағын белгілеуге сұрау салу үлгісі:

1.	Сұрау салудың бастамашысы	Мемлекеттік күзетілуі тиіс объектіні күзетуді жүзеге асыратын және оның мүддесінде әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған аймағы белгіленетін мемлекеттік органды көрсету; Қылмыстық-атқару жүйесінің қорғалатын объектісі үшін жауапты болып табылатын және оның мүддесінде әуе күштерінің ұшуына шектеу қойылған аймақ белгіленетін ҚР ПМ құрылымдық бөлімшесін көрсету; ҚР Қорғаныс министрлігінің, ҚР Ұлттық қауіпсіздік комитетінің оның мүддесінде әуе кемелерінің
----	---------------------------	--

		ұшуын шектеу аймағы белгіленетін Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің құрылымдық бөлімшесін көрсету
2.	Объектінің атауы	Объектінің атауын көрсету
3.	Объектінің географиялық координаттары	1984 (WGS-84) дүниежүзілік геодезиялық координаттар жүйесі бойынша географиялық координаттарды градуспен, минутпен және секундпен көрсету
4.	Қорғалған аймақтың географиялық координаттары	шеңбер түрінде шектеу аймағын белгілеу кезінде объектінің орталығы үшін 1984 (WGS-84) дүниежүзілік геодезиялық координаттар жүйесі бойынша градуспен, минутпен және секундпен географиялық координаттар; көпбұрыш түрінде шектеу аймағын орнатқан кезде 1984 (WGS-84) дүниежүзілік геодезиялық координаттар жүйесі бойынша географиялық координаттар
5.	Буферлік аймақ	Иә/Жоқ Егер Иә болса, онда буферлік аймақтың мөлшері метрмен көрсетіледі, бірақ 300 метрден аспайды
6.	Аймақтың тік шекаралары	Жоспарланған тік шекараларды көрсету. Жер бетінен 200 метрден жоғары тік шекараларды жоспарлы түрде белгілеу кезінде негіздеме ұсынылады
7.	Байланыс деректері	Мүдделерінде ПӘК ұшуына шектеу қойылатын аймағы белгіленген мемлекеттік органның байланыс деректерін көрсету (телефон нөмірі және электрондық пошта мекенжайы). Пилотсыз авиациялық жүйелерді пайдаланушылардың заңды және жеке тұлғаларының өтініші және пилотсыз әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған аймағын пайдалану қажет болғанда рұқсат алу үшін пайдаланылады
8.	ТАӘ Лауазымы	Мемлекеттік органның құрылымдық бөлімшесі басшысының ТАӘ

9.	Қолы	
10.	күні	

4. Бақыланатын мемлекеттік немесе азаматтық авиация әуеайлағының, сондай-ақ бірлесіп орналасқан әуеайлақтың маңында пилотсыз әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған тұрақты қолданылатын аймағын белгілеуге сұрау салу нысаны:

1.	Сұрау салудың бастамашысы	Өтініш беруші болып табылатын және әуе қозғалысына диспетчерлік қызмет көрсетуді қамтамасыз ететін азаматтық авиация әуеайлағы немесе азаматтық авиацияға тиесілігі бойынша бірге орналасқан әуеайлақ үшін әуе қозғалысына қызмет көрсету органын көрсету. Өтініш беруші болып табылатын мемлекеттік авиация әуеайлағы немесе мемлекеттік авиацияға тиесілігі бойынша бірге орналасқан әуеайлақ үшін әуе қозғалысын басқару органын (ә/б) көрсету
2.	Әуеайлақтың атауы	Әуеайлақтың атауын көрсету
3.	Объектінің географиялық координаттары	КТА-ның географиялық координаттарын 1984(WGS-84) дүниежүзілік геодезиялық координаттар жүйесі бойынша градуспен, минутпен және секундпен көрсету
4.	Аймақ шекараларының географиялық координаттары*	көпбұрыштың бұрыштарын 1984 (WGS-84) дүниежүзілік геодезиялық координаттар жүйесі бойынша градус, минут және секундтағы географиялық координаттар
5.	Аймақтың тік шекаралары*	Жоспарланған тік шекараларды көрсету
6.	Байланыс деректері	Мүдделерінде ПӘК ұшуларын шектеу аймағы белгіленген ӘҚҰ/ӘҚБ органының байланыс деректерін көрсету (телефон нөмірі және электрондық пошта мекенжайы). Пилотсыз авиациялық жүйелерді пайдаланушылардың заңды және жеке тұлғаларының өтініші және пилотсыз әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған аймағын пайдалану қажет болғанда рұқсат алу үшін пайдаланылады

8.	ТАӘ Лауазымы	Мемлекеттік органның құрылымдық бөлімшесі басшысының ТАӘ
9.	Қолы	
10.	ТАӘ Лауазымы	Әуеайлақ пайдаланушы ұйымы басшысының ТАӘ
11.	Қолы	
12.	күні	

*Ескертпе: Бақыланатын әуеайлақтардың маңында әуе кемелерінің ұшуын шектеу аймақтарын белгілеу кезінде жер бетінен глиссадаға кіру биіктігіне дейін барлық жұмыс істеп тұрған ПӘК үшін қонуға кірудің соңғы учаскесінің 8 км, сондай-ақ жер бетінен глиссадаға кіру биіктігіне дейін КТА-дан радиусы 4 км әуе кеңістігі қорғалуға тиіс. Әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған аймағының ені ПӘК осьтік желісінің жалғасы бойымен екі жаққа 2 км-ден белгіленеді.

5. Пилотсыз әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған тұрақты қолданылатын аймақтар тізілімінің нысаны:

№	Пилотсыз әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған аймақты белгілеу	Көлденең шекаралар	Тік шекаралар	Мүдделерінде ПӘК ұшуын шектеу аймағы белгіленген орган	Байланыс деректері
1.					

6. Уақытша кезеңмен шектелген ПӘК ұшуына шектеу қойылған аймақтарды белгілеу

Уақытша кезеңі шектеулі ПӘК ұшуына шектеу қойылған аймақтарын мемлекеттік органдар тарапынан сұрау салу негізінде ӘҚБ БО белгілейді.

Уақытша кезеңі шектеулі ПӘК-нің ұшуына шектеу қойылған аймақтар 4 (төрт) сағаттан аспайтын мерзімге бір рет ұзарту мүмкіндігімен 2 (екі) сағаттан аспайтын мерзімге белгіленуі мүмкін.

1.	Мемлекеттік органның атауы	Өтініш беруші болып табылатын мемлекеттік органды көрсету
2.	Объектінің атауы	Объектінің атауын көрсету
3.	Объектінің географиялық координаттары	1984 (WGS-84) дүниежүзілік геодезиялық координаттар жүйесі бойынша градус, минут және секунд бойынша географиялық координаттар
		шеңбер түрінде шектеу аймағын белгілеу кезінде объектінің орталығы үшін 1984 (WGS-84) дүниежүзілік геодезиялық координаталар жүйесі бойынша

4.	Жоспарланған ПӘК ұшуды шектеу аймағының географиялық координаттары	градуспен, минутпен және секундпен географиялық координаттар; көпбұрыш түрінде шектеу аймағын орнатқан кезде 1984 (WGS-84) дүниежүзілік геодезиялық координаталар жүйесі бойынша географиялық координаттар
5.	Аймақтың тік шекаралары	Жоспарланған тік шекараларды көрсету
6.	Қолданылу уақыты	Астана уақыты бойынша қолданылу уақытын көрсету
7.	ПӘК ұшуларын толық немесе ішінара шектеу	ПӘК ұшуын шектеу өлшемшарттарын көрсету
8.	Негіздеме	ПӘК ұшуын шектеу аймағын белгілеу қажеттілігінің толық негіздемесін ұсыну
9.	Байланыс деректері	Мүдделерінде ПӘК ұшуына шектеу қойылған аймағы белгіленген мемлекеттік органның байланыс деректерін көрсету (телефон нөмірі және электрондық пошта мекенжайы). Пилотсыз авиациялық жүйелерді пайдаланушылардың заңды және жеке тұлғаларының өтініші және пилотсыз әуе кемелерінің ұшуына шектеу қойылған аймақты пайдалану қажет болғанда рұқсат алу үшін пайдаланылады
10.	ТАӘ Лауазымы	Мемлекеттік органның құрылымдық бөлімшесі басшысының ТАӘ
11.	Қолы	
12.	күні	

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің

2023 жылғы 13 сәуірдегі

№ 294 қаулысына

4-қосымша

Қазақстан Республикасының

әуе кеңістігін пайдалану

қағидаларына

6-қосымша

Ұшу жоспары бланкісінің үлгісі (FPL)*

FLIGHT PLAN			
PRIORITY ←← FF →→		ADDRESSEE(S)	
FLYING TIME		ORIGINATOR	
SPECIFIC IDENTIFICATION OF ADDRESSEE(S) AND/OR ORIGINATOR			
3 MESSAGE TYPE (FPL)		7 AIRCRAFT IDENTIFICATION	
8 FLIGHT RULES		TYPE OF FLIGHT	
9 NUMBER		10 EQUIPMENT	
13 DEPARTURE AERODROME		WAKE TURBULENCE CAT.	
15 CRUISING SPEED		TIME	
LEVEL		ROUTE	
16 DESTINATION AERODROME			
TOTAL EET		ALTN AERODROME	
18 OTHER INFORMATION		2ND ALTN AERODROME	
SUPPLEMENTARY INFORMATION (NOT TO BE TRANSMITTED IN FPL MESSAGES)			
19 ENDURANCE		PERSONS ON BOARD	
EMERGENCY RADIO		JACKETS	
SURVIVAL EQUIPMENT/		LIGHT	
DINGHIES/		FLUORES	
NUMBER		UHF	
CAPACITY		VHF	
COVER		ELT	
COLOUR		UHF	
AIRCRAFT COLOUR AND MARKINGS		VHF	
REMARKS			
PILOT-IN-COMMAND			
FILED BY /			
SPACE RESERVED FOR ADDITIONAL REQUIREMENTS			

* Ескертпе:

1. Ұшу жоспары бланкісін толтыру

Ұшу жоспары бланкісінің үлгісі б-қосымшада келтірілген және арнайы бөлінген нөмірленген жолдардан тұрады.

Ұшу бланкісін толтыруға қойылатын жалпы талаптар:

- 1) белгіленген форматтар мен деректерді белгілеу әдісін қатаң ұстану;
- 2) бірінші көзделген кеңістікке деректерді енгізу. Қосымша кеңістіктер бар болған жағдайда, бланкінің толтырылмаған жерін таза күйінде қалдыру;
- 3) уақытты UTC (әлемдік үйлестірілген уақыт) бойынша төрт цифрмен көрсету;
- 4) өткен есептік уақытты төрт цифр түрінде (сағаттар пен минуттар) енгізу;
- 5) 1-2 жолдардың мекенжай бөлігін ӘҚҚ қызметтері толтырады.

Ұшулар және қонулар әуеайлақтың жақын маңында орналасқан қону алаңынан орындалған кезде, ұшу жоспарында сол әуеайлақтың шартты белгісі көрсетіледі.

2. ӘҚҰ деректерін енгізу

7-19-жолдарды төменде көрсетілген талаптарға сәйкес толтыру:

7-жол. Әуе кемесінің тану индексі (ең көбі 7 белгі)

Кемінде 7 әріптік-цифрлық белгіден тұратын және дефистер немесе символдарды қамтымайтын мына әуе кемелерінің тану индексінің бірін енгізу:

1) соңынан тану индексі келетін ӘК пайдаланушыларының ИКАО коды (ӘҚҚ органымен байланысу үшін радиотелефондық шақыру ретінде көрсетілген байланыстыруды пайдаланған жағдайда);

2) әуе кемесінің ұлттық белгісі және тіркеу нөмірі (ӘҚҚ органымен байланысу үшін радиотелефондық шақыру ретінде көрсетілген байланыстыруды пайдаланған немесе әуе кемесі байланыс құралдарымен жабдықталмаған жағдайда).

8-жол. Ұшу қағидалары және түрі (1 немесе 2 белгі)

Ұшу қағидалары

Ұшу қағидаларында қолданылатын санаттарды белгілеу үшін мына әріптердің бірін енгізу:

I – егер барлық ұшу АҰҚ бойынша жүргізіледі деп жоспарланса;

V – егер барлық ұшу КҰҚ бойынша жүргізіледі деп жоспарланса;

Y – егер ұшу алдымен АҰҚ бойынша жүргізілсе, ал кейіннен ұшу қағидалары бір немесе бірнеше рет өзгертін болса;

Z – егер ұшу алдымен КҰҚ бойынша жүргізілсе, кейіннен бір немесе бірнеше рет ұшу қағидалары өзгертін болса.

15-жолда ұшу қағидаларын өзгерту жоспарланған тармақ немесе тармақша көрсетіледі.

Ұшу түрі

Ұшу түрін белгілеу үшін мына әріптердің бірін енгізу:

S – тұрақты әуе қатынасы үшін;

N – тұрақты емес әуе тасымалдары үшін;

G – жалпы сипаттағы авиация үшін;

M – әскери ұшақтардың ұшуы үшін;

X – жоғарыда көрсетілмеген кез келген басқа санаттар үшін.

18-жолда STS индексінен кейін ӘҚҰ органы тарапынан ерекше назарды талап ететін ұшу мәртебесін және RMK индексінен кейін себебін көрсету.

9-жол. Әуе кемелерінің цифры мен түрі және ізінің турбуленттілік санаты

Әуе кемелерінің цифры (1 немесе 2 белгі)

Әуе кемелері бірден көп болса, олардың санын енгізу.

Әуе кемесінің түрі (2–4 белгі)

ИКАО Doc 8643 "Әуе кемелері түрлерінің шартты белгілері" құжатында көрсетілген тиісті шартты белгілерді енгізу немесе, егер осындай шартты белгілер айқындалмаған болса, немесе бірден артық әуе кеме түрі қатармен ұшқанда ZZZZ енгізу және 18-жолда TYP белгілер тобынан кейін әуе кемесінің (кемелерінің) (санын және) түрін (түрлерін) көрсету.

Ізінің турбуленттілік санаты (1 белгі)

Әуе кемесі ізінің турбуленттілік санатын көрсету үшін ұзын қисық сызықтан кейін мына әріптердің бірін енгізу:

J - Аса ауыр, Doc 8643 "Әуе кемелері типтерінің шартты белгілері" құжатында осыған ұқсас айқындалған әуе кемесінің типін көрсету үшін;

H – Doc 8643 құжатында Аса ауыр (J) санатында санамаланған әуе кемелерінің типтерін қоспағанда, ауыр, барынша жоғары сертификатталған ұшып көтерілу салмағы 136 000 кг немесе одан да көп әуе кемесінің түрін көрсетуге арналған;

M – Орташа, барынша жоғары сертификатталған ұшып көтерілу салмағы 136 000 кг кем, бірақ 7000 кг аспайтын әуе кемесінің түрін көрсетуге арналған;

L – Жеңіл, барынша жоғары сертификатталған ұшып көтерілу салмағы 7000 кг немесе одан аз әуе кемесінің түрін көрсетуге арналған.

10-жол. Әуе кемесінің және экипаждың жабдығы мен мүмкіндіктері

Мүмкіндіктер мынадай элементтерді қамтиды:

1) әуе кемесінің бортында жұмысқа жарамды тиісті жабдықтың болуы;

2) ұшу экипажының біліктілігіне сәйкес келетін жабдық пен мүмкіндіктер.

Радиобайланыс құралдары, навигациялық құралдар, қонуға кіру құралдары және мүмкіндіктері

Мына әріптердің бірін енгізу:

N – маршрут бойынша ұшуға арналған борттық байланыс құралдары, навигациялық құралдар және қонуға кіру құралдары болмағанда немесе бұл жабдық жұмыс істемесе;

S – егер маршрут бойынша ұшуға арналған стандартты борттық байланыс құралдары, навигациялық құралдар және қонуға кіру құралдары болған жағдайда және олар жұмысқа жарамды болса. Стандартты жабдыққа ӨЖЖ радиотелефон, VOR және ILS жатады және (немесе) қолда бар және жұмысқа жарамды байланыс құралдары, навигациялық құралдар, қонуға кіру құралдары және мүмкіндіктерді белгілеу үшін мына әріптердің бірін немесе бірнешеуін енгізу:

A – GBAS негізіндегі қону жүйесі;

B – LPV (APV с SBAS);

C – LORAN C;

D – DME;

E1 – FMC WPR ACARS;

E2 – D-FIS ACARS;

E3 – PDC ACARS;

F – ADF;

G – GNSS (NAV/индексінен кейін 18-жолда қосымша ретінде GNSS сыртқы функциялық толықтыру түрлерін көрсету);

H – ЖЖ радиотелефон;

I – Инерциялы навигация;

J1 – ATN (3-ескертпені қарау) негізіндегі CPDLC арналған 2-режимдегі VDL;

J2 – FANS 1/A негізіндегі CPDLC арналған HFDL;
J3 – FANS 1/A негізіндегі CPDLC арналған А режиміндегі VDL;
J4 – FANS 1/A негізіндегі CPDLC 2-режимдегі VDL;
J5 – FANS 1/A негізіндегі CPDLC арналған SATCOM (INMARSAT);
J6 – FANS 1/A негізіндегі CPDLC арналған SATCOM (MTSAT);
J7 – FANS 1/A негізіндегі CPDLC арналған SATCOM (Iridium);
K – MLS;
L – ILS;
M1 – ӘҚБ (INMARSAT) арналған радиотелефонды (RTF) SATCOM;
M2 – ӘҚБ (MTSAT) арналған радиотелефонды байланыс (RTF);
M3 – ӘҚБ (Iridium) арналған радиотелефонды байланыс (RTF);
O – VOR;
P1-P9 – RCP үшін резервтелген;

R – PBN үшін бекітілген (PBN/ белгілер тобынан кейін 18-жолда қосымша ретінде осы Қағидаға 5-қосымшаға сәйкес навигациялық ерекшеліктердің шартты белгілері көрсетіледі);

T – TACAN;

U – УЖЖ радиотелефон;

V – ӨЖЖ радиотелефон;

W – RVSM үшін бекітілген.

X – MNPS үшін бекітілген;

Y – 8,33 кГц арналарды тарату мүмкіндігі бар ӨЖЖ радиотелефон;

Z – өзге де борттық жабдық немесе өзге де мүмкіндіктер (COM/, NAV/ және/немесе DAT сәйкес келетін белгілер тобынан кейін өзге де қолданылатын борттық жабдық 18-жолда қосымша ретінде көрсетіледі).

Навигациялық сипаттамалар туралы ақпарат маршруттың рұқсаты мен тапсырмасын беру мақсатында ӘҚҚ органына беріледі.

Бақылау жабдығы және оның мүмкіндіктері

Осы ұшу маршруты үшін борттық бақылау жабдығы болмаған немесе істен шыққанда N әрпін енгізу немесе жұмысқа жарамды борттық жабдықты және/немесе бақылау мүмкіндігін белгілеу үшін ең көбі 20 белгіден тұратын мынадай сәйкестендіргіштердің біреуін немесе бірнешеуін енгізу.

А және С режимдеріндегі ЕШРЛ:

А – қабылдап жауап беру – А режимі (4 цифр – 4096 код);

С – қабылдап жауап беру – А режимі (4 цифр – 4096 код) және С режимі;

S режиміндегі ЕШРЛ:

Е – қабылдап жауап беру – әуе кемесінің тану индексін, барометрлік биіктік туралы деректерді және ұзартылған өздігімен шығаратын сигналды беру мүмкіндігі бар S режимі (ADS-B);

H – қабылдап жауап беру – әуе кемесінің тану индексін, барометрлік биіктік туралы деректерді және жетілдірілген бақылау мүмкіндігін беру мүмкіндігі бар S режимі;

I – қабылдап жауап беру – әуе кемесінің тану индексін беру мүмкіндігі бар, бірақ барометрлік биіктік туралы деректерді беру мүмкіндігі жоқ S режимі;

L – қабылдап жауап беру – әуе кемесінің тану индексін, барометрлік биіктік туралы деректерді, ұзартылған өздігімен шығаратын сигналды беру мүмкіндігі (ADS-B) және жетілдірілген бақылау мүмкіндігі бар S режимі;

P – қабылдап жауап беру – барометрлік биіктік туралы деректерді беру мүмкіндігі бар, бірақ әуе кемесінің тану индексін беру мүмкіндігі жоқ S режимі;

S – қабылдап жауап беру – әуе кемесінің тану индексін және барометрлік биіктік туралы деректерді беру мүмкіндігі бар S режимі;

X – қабылдап жауап беру – әуе кемесінің тану индексін және барометрлік биіктік туралы деректерді беру мүмкіндігі жоқ S режимі.

Автоматты тәуелді радиотарату бақылауы (ADS-B):

Бөлінген 1090 МГц жиіліктегі ADS-B "out" мүмкіндігі бар B1 - ADS-B;

Бөлінген 1090 МГц жиіліктегі ADS-B "out" және "in" мүмкіндіктері бар B2 - ADS-B;

U1 – UAT пайдалану кезіндегі ADS-B "out" мүмкіндігі;

U2 – UAT пайдалану кезіндегі ADS-B "out" және "in" мүмкіндіктері;

V1 – 4 режимді VDL пайдалану кезіндегі ADS-B "out" мүмкіндігі;

V2 – 4 режимді VDL пайдалану кезіндегі ADS-B "out" және "in" мүмкіндіктері.

Келісімшартты автоматты тәуелді бақылау (ADS-C):

FANS 1/A мүмкіндіктері бар D1 - ADS-C;

ATN мүмкіндіктері бар G1 - ADS-C.

Жоғарыда көрсетілмеген әріптік-цифрлық белгілер резервтелген.

Бақылауды қолданудың қосымша түрлерін SUR/белгілер тобынан кейін 18-жолда көрсету қажет.

13-жол. Әуеайлақ және ұшып шығу уақыты (8 белгі)

"Орналасу орнының көрсеткіштері (индекстері)" (Doc 7910) құжатында көрсетілген ұшып шығу әуеайлағының орналасу орны үшін ИКАО-ның төрт әріптік индексін енгізу

Егер орналасу орнының индексі берілмеген болса, ZZZZ енгізу және 18-жолда алдыңғы DEP/белгілер тобынан кейін әуеайлақ атауын немесе орналасу орнын көрсету, немесе егер әуе кемесі әуеайлақтан ұшып шықпаса, алдыңғы DEP белгілер тобынан кейін маршруттағы бірінші нүктені немесе маркерлік радиомаяқты көрсету.

Ұшу кезінде әуе кемесінің бортынан ұшу жоспарын алған кезде AFIL енгізу және 18-жолда алдыңғы DEP/белгілер тобынан кейін қосымша ұшу жоспары туралы деректерді алуға болатын ӘҚҰ органының орналасу орны үшін ИКАО-ның төрт әріптік көрсеткішін көрсету.

Ұшып шығу алдында берілген ұшу жоспарына қалыптарды жинауды есептеу уақытын енгізу (EOBT) немесе ұшу барысында әуе кемесінен алынған ұшу жоспарына берілген ұшу жоспары жататын маршруттағы бірінші пункт үстінен ұшып өтудің нақты және есептік уақытын енгізу.

15-жол. Маршрут

Мыналарды енгізу:

1) Крейсерлік жылдамдық (ең көбі 5 белгі)

Пайдаланушының таңдауы бойынша көрсетілген ұшудың бірінші немесе барлық крейсерлік учаскесі үшін шынайы әуе жылдамдығын көрсету:

бір сағаттағы километрде – кейіннен төрт цифр жазылған К әрпімен;

тораптарда – кейіннен төрт цифр жазылған N әрпімен;

Маха нақты цифр арқылы, жүздікке дейінгі дәлдікпен – соңынан үш цифр жазылған M әрпімен.

2) Крейсерлік эшелон (ең көбі 5 белгі)

Белгіленген маршруттың бірінші немесе барлық учаскелері үшін алдын ала жоспарланған крейсерлік эшелонды мына түрде көрсету:

кейіннен үш цифры бар F әрпі түрінде көрсетілген ұшу эшелоны;

кейіннен төрт цифры бар S әрпімен көрсетілген ондаған метрдегі ұшу эшелоны;

кейіннен үш цифры бар A әрпімен көрсетілген жүздеген футтағы абсолюттік биіктік

;

кейіннен төрт цифры бар M әрпімен көрсетілген ондаған метрдегі абсолюттік биіктік;

КҰК бойынша бақыланбайтын ұшулар үшін, VFR әріптері.

3) Маршрут (жылдамдықтың өзгеруін, эшелонды және/немесе ұшу қағидаларын қоса алғанда)

ӘҚҚ белгіленген маршруттары бойынша ұшу

Егер ұшып шығу әуеайлағы ӘҚҚ маршрутында орналасса немесе онымен байланысты болса, ӘҚҚ бірінші маршрутының индексін енгізу немесе, егер ұшып шығу әуеайлағы ӘҚҚ маршрутында орналаспаған болса немесе онымен байланысты болмаса, ӘҚҚ маршруты индексінің соңынан келетін келесі ӘҚҚ бірінші маршрутының байланысу пунктін көрсетумен DCT әріптерін енгізу. Кейіннен ұшу жылдамдығын және/немесе эшелонын өзгертуді бастау жоспарланған немесе ӘҚҚ маршрутын өзгерту және/немесе ұшу қағидаларын өзгерту жоспарланатын әрбір пунктті көрсету.

Егер ӘҚҚ-ның төменгі маршрутынан жоғарғы маршрутына өту жоспарланған болса және маршруттар бір бағытта орналасқан болса, өту нүктесі туралы деректерді енгізу талап етілмейді.

ӘҚҚ маршрутының келесі пункт индексін көрсету (егер ұшу әуеайлақ ауданында жоспарланса (ӘҚҚ маршрутының пункті) – әуеайлақ атауын қайта көрсету (ӘҚҚ

маршрутының пунктін), немесе екі пункт те географиялық координаталарымен айқындалғандағынын қоспағанда, егер ұшу келесі пунктке дейін белгіленген маршруттан тыс жерде өтетін болса, рет әріптерін көрсету.

Егер екі пункт те географиялық координаталармен немесе пеленг және қашықтықпен айқындалмаған болса, келесі пункттер арасына DCT әріптерін енгізу.

Төменгі эшелоннан төмен және авиациялық жұмыстарды орындау кезіндегі ұшу 15-жолда мынадай кодталған индекстер қолданылады:

Төменгі эшелоннан төмен ұшуды немесе авиациялық жұмыстар бойынша ұшуды жоспарлау кезінде ФПЛ жолдары 2 ДОС 4444 ИКАО қосымшаның талаптарына сәйкес орыс тілінде кириллица әліпбиі пайдаланылып толтырылады.

ФПЛ бланкісінің "Крейсер эшелоны" деген 15-жолының бөлімін толтырған кезде, ұшу бақыланатын ӘК нағыз биіктікте ұшатыны болжанған жағдайда ұшу биіктігі "И" әрпімен белгіленеді, соңында нағыз биіктікке сәйкес келетін үш сан көрсетіледі, бақыланбайтын ӘК-де "ПВП" белгісі көрсетіледі.

ФПЛ бланкісінің "Бағыт" деген 15-жолының бөлімін толтырған кезде бағыт нүктесінің (атауын) географиялық атауын, М 1:500 000 соңында оның географиялық координаттарын минутына дейінгі дәлдікпен көрсетіп, визуалды ұшулар картасында қолданылатын атауларына сәйкес көрсету қажет.

Егер бағыт нүктесінің географиялық атауы болмаса, онда оның географиялық координаттары 10 секундқа дейінгі дәлдікпен көрсетіледі.

Авиациялық жұмыстар бойынша ұшу жоспарланған жағдайда және жоспарлау кезінде ЕТО есептеу мүмкін болмағанда, 18-жолды толтыру кезінде ЕЕТ көрсету үшін үдемелі уақыттың орнына арнайы "0000" (төрт нөл) белгісі қолданылады. Егер ұшу бірнеше ҰАА арқылы өтсе, шектес ҰАА-на беттеу нүктесі ҰАА арасындағы шекарадан өтетін ұшу бағытының географиялық координаттар нүктесі көрсетіледі.

Ұзақтығы бір сағаттан асатын ұшу бағыттары кезінде бағыт бойынша бір-бірінен алшақ пункттер (нүктелер) әдеттегідей ұшу уақыты бойынша 30 минут бұрын көрсетіледі.

Аралық әуеайлақтарда (алаңдарда) қонған кезде ұшып келген уақыты анықталмағанда және "0" деп белгіленсе, 15-жолдың "бағыт" деген бөлімінде қиғаш тік сызықтан кейін тұрақ уақыты шамамен көрсетіледі.

ӘҚҚ маршруты (2–7 белгі)

Маршрутқа немесе маршрут учаскесіне белгіленген кодталған индекс, (әуеайлақ ауданында ұшу кезінде қажет болған жағдайда – ұшып шығудың немесе келіп жетудің стандартты маршрутына белгіленген кодталған индекс).

Негізгі нүкте (2–11 белгі)

Нүктеге берілген кодталған индекс (2–5 белгі) немесе егер кодталған индекс берілмесе, мынадай жолдардың бірі қолданылады:

1) тек қана градустар (7– белгі):

бойлықты градуспен көрсететін үш цифрмен сүйемелденетін N (солтүстік) немесе S (оңтүстік) әрпінен кейін ендікті градуспен көрсететін 2 цифр, олардан кейін E (шығыс) немесе W (батыс) әріптері келеді.

2) Градустар мен минуттар (11– белгі):

бойлықты градуспен, сондай-ақ минут ондықтарымен және бірліктерімен көрсететін 5 цифрдан кейін E (шығыс ендік) немесе W (батыс бойлық) әріптерімен сүйемелденетін ендікті градуспен, сондай-ақ минут ондықтарымен және бірліктерімен көрсететін 4 цифрдан кейін N (солтүстік ендікті білдіретін) немесе S (оңтүстік ендікті білдіретін) әріптері.

3) Негізгі нүкте арасындағы пеленг және қашықтық:

негізгі нүкте белгісінен кейін магниттік меридианға қатысты градустарды көрсететін үш цифр түріндегі осы нүктеден басталатын пеленг жазылады, одан кейін теңіздік мильдерді көрсететін үш цифр түріндегі нүктелерден басталатын қашықтық жазылады.

Жылдамдық пен эшелонның өзгеруі (ең көбі 21– белгі)

Жылдамдықты өзгертуді бастау (шынайы ауа жылдамдығының 5% немесе Мах цифрының 0,01 немесе одан жоғары) немесе эшелонды өзгерту жоспарланған пункт көрсетілгеннен кейін көлбеу сызықты, крейсерлік жылдамдықты және крейсерлік эшелонды көрсету керек.

Ұшу қағидаларының өзгеруі (ең көбі 3 – белгі)

Ұшу қағидаларын өзгерту жоспарланған пункт көрсетілгеннен кейін мына белгілердің бірін көрсету:

VFR – АҰҚ-дан КҰҚ-ға ауысу үшін;

IFR – КҰҚ-дан АҰҚ-ға ауысу үшін.

Крейсерлік режимде биіктік алу (ең көбі 28 – белгі)

Кейіннен бөлетін қисық сызық салумен C әрпін көрсету; кейіннен бөлетін қисық сызық салумен крейсерлік режимде биіктік алу жоспарланған пункт; крейсерлік режимде биіктік алу кезінде орналасқан атмосфералық қабатты айқындайтын кейінгі екі эшелонмен, крейсерлік режимде биіктік алу кезінде сақталатын жылдамдық; немесе арасында интервал жоқ, PLUS әріптерімен сүйемелденетін, одан жоғары биіктікті крейсерлік режимде алу жоспарланған эшелон.

16-жол. Межелі әуеайлақ пен жалпы есептік өткен уақыт, межелі пункттегі қосалқы әуеайлақ(тар) Межелі әуеайлақ пен жалпы есептік өткен уақыт (8 белгі)

Межелі әуеайлақтың орналасқан жері үшін "Орналасу орны көрсеткіштері (индекстері)" ИКАО құжатында (Doc 7910) көрсетілген ИКАО төрт әріптік индексін енгізу немесе орналасу орны индексі берілмесе, ZZZZ енгізіп, 18-жолда DEST/алдыңғы белгілер тобымен әуеайлақ атауын немесе орналасқан жерін көрсету; аралықсыз жалпы есепті өткен уақытты көрсету.

Ұшуда әуе кемесінен алынған ұшу жоспарына қатысты жалпы есептік өткен уақыт осы ұшу жоспары жататын маршруттың бірінші пунктінен ұшу жоспарында көрсетілген соңғы пункте дейінгі есептік уақыт болып табылады.

Межелі пункттің қосалқы әуеайлағы (әуеайлақтары)

ИКАО-ның "Орналасу орны көрсеткіштері (индекстері)" құжатында (Doc 7910) көрсетілген екіден аспайтын қосалқы әуеайлақтың орналасуының төрт әріптік ИКАО индексі (индекстерін) енгізу, оларды аралықпен бөлу немесе, егер орналасу орны индексі межелі пункттің қосалқы әуеайлағына (әуеайлақтарына) алдын ала жазылмаған болса, ZZZZ белгісін қойып, 18-жолда ALTN/алдыңғы белгілер тобымен межелі пункттің қосалқы әуеайлағының (әуеайлақтарының) атауы мен орналасу орнын көрсету қажет.

18-жол. Өзге де ақпарат

Мыналарды енгізу:

өзге ақпарат болмаса, 0 (нөл);

мынадай реттілікпен басқа қажетті ақпаратты (тиісті индекс түрінде) (егер ол қолданылса):

STS/ - ӘҚҰ органдары тарапынан ерекше назар аударуды талап ететін ұшудың осы Қағидаларға 4-қосымшада көрсетілген мақсаттары мен шартты белгілері (литерлері);

ӘҚҚ органы тарапынан ерекше көңіл бөлуді талап ететін басқа ақпарат STS/ индексінен кейін көрсетіледі.

PBN/ - RNAV және/немесе RNP мүмкіндіктерін көрсету. Осы ұшуға қатысы бар, осы Қағидаларға 5-қосымшада көрсетілген төмендегі дескрипторларды (8 элементтен немесе қосындысында 16 белгіден аспайтын) қамтиды.

NAV/ - PBN/-да көрсетілгендерді қоспағанда, навигациялық жабдықтың GNSS функционалдық қосымшасына қатысты негізгі деректері.

COM/ - байланысты қолдану түрлерін немесе 10-жолда көрселмеген мүмкіндіктерді көрсету.

DAT/ - деректерді қолдану түрлерін немесе 10-жолда айтылмаған мүмкіндіктерді көрсету.

SUR/ - бақылауды қолдану түрлерін немесе 10-жолда айтылмаған мүмкіндіктерді көрсету.

DEP/ - егер 13-жолға ZZZZ енгізілген болса, ұшып шығу әуеайлағының не, егер 13-жолға AFIL енгізілген болса, қосымша ұшу жоспары туралы деректер алынуы мүмкін ӘҚҰ органының атауы мен орналасу орны. Аэронавигациялық ақпарат құжаттарында көрсетілмеген әуеайлақтар үшін соңынан N (солтүстік) немесе S (оңтүстік) әріптерін жазумен градуспен және ондықпен және минут бірліктерімен ендікті білдіретін 4 цифрмен, оның соңынан E (шығыс) немесе W (батыс) әрпі келетін, градуспен және ондықпен және минут бірліктерімен ендікті білдіретін бойлықты көрсететін бес цифрмен сүйемелденетін оның орналасу орнын көрсету.

DEST/ - егер 16-жолда ZZZZ енгізілген болса, ұшып баратын әуеайлақтың атауы мен орналасу орны. Тиісті аэронавигациялық ақпарат жинағында атап көрсетілмеген әуеайлақтар үшін олардың орналасу орнын көрсету.

DOF/ - әуе кемесінің алты цифр форматындағы ұшып шығу күні (YYMMDD, ондағы YY – жыл, MM – ай және DD – күн).

REG/ - егер олар 7-жолдағы әуе кемесінің тану индексінен басқа болса, әуе кемесінің ұлттық және тіркеу белгісі.

EET/ - ҰАА шекараларының негізгі нүктелері немесе индекстері және ұшып көтерілу сәтінен бастап осындай ҰАА нүктелері немесе шекараларына дейінгі үдемелі есептік өткен уақыт.

SEL/ - тиісті жабдығы бар әуе кемелері үшін SELCAL коды.

TYR/ - алдында қажет болғанда әуе кемелері цифры аралықсыз көрсетілетін және, егер 9-жолға ZZZZ енгізілсе, аралық арқылы әуе кеме (кемелері) түрі (түрлері).

CODE/ - әуе кемесінің мекенжайы (6 он алтылық саннан тұратын әріптік-цифрлық код нысанында көрсетілген).

DLE/ - маршрутта кешігу немесе күту; уақыттың төрт цифрдан тұратын форматын (hhmm) қолданумен кешігудің сағат және минутпен көрсетілген кешігу ұзақтығын кейіннен көрсетумен кешігу болжанған маршруттағы негізгі нүктені (нүктелерді) көрсету.

OPR/ - егер 7-жолдағы әуе кемесінің тану индексінен өзгеше болса, ИКАО индексі немесе пайдаланушының атауы.

ORGN/ - ұшу жоспарын жасаушыны бірден айқындау мүмкін болмаса, жоспарды жасаушының сегіз әріптік AFTN мекенжайы немесе басқа тиісті байланысу ақпараты.

PER/ – ӘҚҚ-ның тиісті өкілетті органы ұйғарған болса, "Аэронавигациялық қызмет көрсету қағидалары. Әуе кемелерінің ұшуларын жүргізу" (PANSOPS, Doc 8168) құжатының "Ұшуларды орындау қағидаларының" I томында айқындалған, бір әріппен көрсетілетін әуе кемесінің ұшу-техникалық деректері;

ALTN/ - егер 16-жолда ZZZZ енгізілген болса, ұшып баратын қосалқы әуеайлақтың (әуеайлақтардың) атауы. Тиісті аэронавигациялық ақпарат жинағында көрсетілмеген әуеайлақтар үшін олардың орналасқан жерін көрсету.

RALT/ - "Орналасу орны көрсеткіштері (индекстері)" құжатында (Doc 7910) көрсетілген маршруттағы қосалқы әуеайлақтың (әуеайлақтардың) төрт әріптік көрсеткіші (көрсеткіштері) немесе егер индекс берілмеген болса, маршруттағы қосалқы әуеайлақтардың атауы (атаулары). Тиісті аэронавигациялық ақпарат жинағында көрсетілмеген әуеайлақтар үшін олардың орналасқан жерін көрсету.

TALT/ - "Орналасу орны көрсеткіштері (индекстері)" құжатында (Doc 7910) көрсетілген ұшып көтерілу кезіндегі қосалқы әуеайлақтың төрт әріптік индексі (

индекстері) немесе егер индекс берілмеген болса, ұшып көтерілу кезіндегі қосалқы әуеайлақтың атауы. Тиісті аэронавигациялық ақпарат жинағында көрсетілмеген әуеайлақтар үшін.

RIF/ - соңынан әуеайлақ орналасқан жердің ИКАО-да қабылданған төрт әріптік индексі қойылатын, қайта қаралған (өзгертілген) ұшып бару әуеайлағына апаратын маршрут туралы мәліметтер. Қайта қаралған маршрутты пайдалану үшін ұшуға жаңа диспетчерлік рұқсат алу керек.

RMK/ - ӘҚҰ мақсаттары үшін қажетті ашық мәтінмен берілген кез келген басқа ескертулер.

18-жолда басқа индекстерді пайдалануға жол берілмейді.

19-жол. Қосымша ақпарат

Отын қоры

E/ - ден кейін сағат және минутпен көрсетілген ұшу уақыты бойынша отын қорын білдіретін төрт цифрдан тұратын топты енгізу.

Борттағы адамдар саны

P/-дан кейін борттағы адамдардың (жолаушылар мен экипаж) жалпы санын көрсету. Егер адамдардың жалпы саны ұшу жоспарын беру кезінде белгісіз болса, TBN (хабарлануға тиіс) әріптерін қою.

Авариялық-құтқару жабдығы

R/ - (радиожабдық). 243,0 МГц жиілігінде ӨЖЖ байланыс жоқ болса, U әрпін сызып тастау. Егер 121,5 МГц жиілігінде ӨЖЖ байланыс жоқ болса, V әрпін сызып тастау. Егер борттық авариялық радиомаяк (ELT) жоқ болса, E әрпін сызып тастау.

S/ - (құтқару жабдығы). Егер бортта құтқару жабдығы жоқ болса, барлық индекстерді сызып тастау. Егер бортта полярлық құтқару жабдығы жоқ болса, P әрпін сызып тастау. Егер бортта шөл далаға арналған құтқару жабдығы жоқ болса, D әрпін сызып тастау. Егер бортта теңізде құтқару жабдығы жоқ болса, M әрпін сызып тастау. Егер бортта құрайттарға арналған құтқару жабдығы жоқ болса, J әрпін сызып тастау.

J/ - (құтқару кеудешелері). Егер бортта құтқару кеудешелері жоқ болса, барлық индекстерді сызып тастау. Егер құтқару кеудешелері жарық беру көздерімен жарақталмаса, L әрпін сызып тастау. Егер құтқару кеудешелерінің флуоресцентті жабындары болмаса, F әрпін сызып тастау. Егер құтқару кеудешелері радиокұралдармен жарақталған болса, олардың радиожарақталуын көрсету үшін U әрпін немесе V әрпін, R/ жолында және одан жоғары сызып тастау.

D/ - (қайықтар) (саны). Егер бортта құтқару қайықтары жоқ болса, D және C индекстерін сызып тастау немесе борттағы құтқару қайықтарының санын көрсету;

(сыйымдылығы) – борттағы барлық құтқару қайықтарының жалпы сыйымдылығын (орын санын) көрсету;

(жабу) – егер қайықтар ашық болса, C индексін сызып тастау.

(түсі) – егер бортта бар болса, қайықтардың түсін көрсету.

A/ (әуе кемесінің түсі және белгілері) - әуе кемесінің түсін және оның негізгі белгілерін көрсету.

N/ (ескертпелер) – егер ескертпелер жоқ болса, N индексін сызып тастау немесе борттағы бар басқа құтқару жабдығын көрсету және құтқару жабдығына қатысты басқа ескертпелерді енгізу.

C/ (пилот) - әуе кемесі командирінің тегін көрсету.

3. Ұшу жоспарын ұсынатын адам туралы мәліметтер

Ұшу жоспарын ұсынған мемлекеттік органды, жеке немесе заңды тұлғаны көрсету.

4. Ұшу жоспарын қабылдау

Ұшу жоспары туралы хабарлама (ФПЛ) берілгеннен кейін 30 минуттың ішінде ұшу жоспарының бекітілгені туралы (ППН) хабарлама болмаған кезде, ол ӘҚЖ БО (ӘҚҰ БО) ұшу жоспарын қабылдағанын білдіреді.

5. Ұсынылған ұшу жоспарына қатысты хабарламаны беру тәртібі (FPL)

Форматқа қатысты айқын қателерді және (немесе) жіберілген қателерді түзету.

Өзгесі көзделмеген болса, мынадай тармақтар беріледі:

1) 3-жолдың алдындағы штрихпен белгіленген жолдарда көрсетілген тармақтар;

2) <<

≡

(FPL 3-жол: белгіге дейінгі штрихпен белгіленбеген бағандардағы барлық символдар мен деректер) белгісінен бастап 18-жолдың соңындағы <<

≡

белгісіне дейінгі тармақтар.

19-жолда толтырылған тармақтар ӘҚҰ органының сұрау салуы бойынша ғана жіберіледі.

3) Хабарлама соңының сигналы - N әрпі төрт рет қайталанады.

Қазақстан Республикасы

Үкіметінің

2023 жылғы 13 сәуірдегі

№ 294 қаулысына

5-қосымша

Қазақстан Республикасының

әуе кеңістігін пайдалану

қағидаларына

7-қосымша

Қайталанатын ұшу жоспары (RPL) бланкісінің үлгісі *

ҚАЙТАЛАНАТЫН ҰШУ ЖОСПАРЛАРЫНЫҢ ТІЗБЕСІ	
	С. Ұшып шығу әуесайлағы (

А. Пайдаланушы				В. Адресат (әуеайлақтары) адресаттар)											
Н	І	Ж	К	Л	М	Н	О								
+			Ұшу күндері				Маршруты (15-жол) крейсерлік								
-	Жжк каа баста п жара мды	Жж ккаа дейін жара мды	1	2	3	4	5	6	7	ӘК-н ің тану инде ксі (7 -жол)	ӘК түрі және іздің турбу лентт ілігік санат ы (9- жол)	Әуеа йлақ және ұшып шығу уақы ты (13- жол)	Жыл дамд ығы	Әшел он	Мар шрут

Кестенің жалғасы

ҚАЙТАЛАНАТЫН ҰШУ ЖОСПАРЛАРЫНЫҢ ТІЗБЕСІ		
D	E	F
Күні	Сериялық нөмірі N	Беті
G. Қосымша деректер (19-жол) B:		
P	Q	
Ұшып баратын әуеайлақ және жалпы есептік өткен уақыт (16-жол)	Ескертпе	

* Ескертпе:

1. Қайталанатын ұшу жоспарының (RPL) бланкісін толтыру

ҚҰЖ (FPL нысанындағы I ұшу қағидалары) бойынша орындалатын ұшу жоспарларын ғана атап өту. Барлық әуе кемелерінің тұрақты ұшуды (FPL форматтағы S ұшу түрі) орындайтындығы болжануда, олай болмаған жағдайда, Q (ескертпе) бағанына тиісті түсініктемені енгізу. Ұшуды RPL-ға сәйкес орындайтын барлық әуе кемелерінің A және C режимдерінде 4096 кодтарын қолданатын қабылдап жауап бергіштермен жабдықталғаны болжануда. Олай болмаған жағдайда, Q (ескертпе) бағанына тиісті түсініктемені енгізу.

Ұшу жоспарларын ұшып шығу әуеайлақтарының орналасқан орнының индекстері бойынша әліпби тәртібінде санамалау.

Ұшу жоспарларын әрбір ұшып шығу әуеайлағына қатысты қалыптарды тазалаудың есептеу уақыты бойынша хронологиялық тәртіппен санамалау.

Барлық жағдайларда уақытта UTC төрт цифрмен (үйлестірілген бүкіл әлемдік уақыт) көрсету. Барлық жағдайларда өткен есептік уақытты төрт цифрмен (сағаттар мен минуттар) көрсету.

Деректерді ұшудың әр учаскесі үшін бір немесе одан да көп кідірістерімен жеке жолға енгізу.

Беттердің нөмірі мен берілген беттердің жалпы санын көрсету арқылы беттерді белгілеу.

О және Q бағандарындағы бір жолда бөлінген орын жеткіліксіз болған жағдайда, кез келген RPL үшін қосымша жолдарды (біріншіден басқа) қолдану.

2. Ұшуды тоқтату

Барлық басқа бағандарда қамтылатын, тоқтатылған ұшу туралы деректердің алдындағы H бағанына минус белгісін қою;

Барлық өзге бағандардағы тоқтатылған ұшу туралы деректерді өзгеріссіз қалдыра отырып, H бағанындағы плюс белгісімен белгіленген жазбаны және J бағанындағы соңғы ұшу күнін енгізу.

3. Ұшу туралы деректерді өзгерту

1.2-тармақта көрсетілгендей етіп алып тастауды жүргізу;

I және J бағандарындағы жоспар(лар)дың жарамдылық мерзіміне қатысты жаңа деректерді қоса алғанда, тиісті бағандардағы деректердің қажеттілігіне қарай өзгертілген ұшудың жаңа жоспар (-лар) (-ының) деректері қамтылатын үшінші жазбаны енгізу.

4. RPL деректерін енгізу

A–Q бағандарын мынадай талаптарға сәйкес толтыру:

A бағаны (пайдаланушы) – пайдаланушының атауын көрсету;

B бағаны (адресат (тар) – осы ұшу бағытына жататын, қайталанатын ұшу жоспарларын ҰАА-ға қатысты қолдану үшін мемлекет тағайындаған мекемелерінің атау (лар) (-ын) көрсету;

C бағаны (ұшып шығу әуеайлағы (тары) - ұшып шығу әуеайлағы (тары)ның орналасқан орнының индекстерін қою;

D бағаны (күні) - ұсынылған тізбенің әр бетіне 6 цифрдан тұратын топ арқылы тізбе ұсынған күнді (жыл, ай, күн) көрсету;

E бағаны (сериялық нөмір) – көрсетілген жыл (әр жаңа жылдың 1 санынан басталатын) үшін тізбе ұсынылған жылдың соңғы екі цифры, сызықша және сериялық номер енгізілетін, ұсынылған тізбенің сериялық нөмірін көрсету, 2 сан;

F бағаны (беті) – бет нөмірі мен ұсынылған беттердің жалпы санын көрсету;

G бағаны (B қосымша деректері) - ұшу жоспарының (ФПЛ) 19-жолына сәйкес ұсынылатын ақпарат қамтылған органның атауы мен тиісті байланыс ақпаратын көрсету;

H бағаны (жазба түрі) - тізбеден алынуға тиісті әрбір ұшу жоспарына қатысты минус (-) белгісін қою. Әрбір бастапқы тізбеге қатысты, ал кейіннен ұсынғанда – бұрынғы ұсынылғанда аталмаған әрбір ұшу жоспарына қатысты (+) белгісін қою.

Ескертпе. Бұрынғы берілген уақыттан бастап өзгеріссіз қалатын, кез келген ұшу жоспарына қатысты бұл бағанда ешқандай ақпарат көрсету талап етілмейді;

I бағаны (бастап жарамды) – осы ұшуды орындауды бастау уақыты жоспарланған күнді (жыл, ай, күн) көрсету;

J бағаны (дейін жарамды) – егер жарамдылық мерзімі белгісіз болса, ұшу тізбесіне немесе UFN (келесі хабарламаға дейін) енгізілген, орындауды аяқтау жоспарланған күнді (жыл, ай, күн) көрсету;

K бағаны (ұшу күндері) – аптаның күніне сәйкес келетін сан қажетті шағын бағанға қойылады:

дүйсенбі – 1;

сейсенбі – 2;

сәрсенбі – 3;

бейсенбі – 4;

жұма – 5;

сенбі – 6;

жексенбі – 7.

Ұшу көзделмеген кезде әр күннің қажетті бағанына 0 қою.

L бағаны (әуе кемесінің тану индексі (ИКАО ұшу жоспарының 7-тармағы) – осы ұшуға қолданылатын әуе кемесінің тану индексін қою;

M бағаны (әуе кемесінің түрі мен турбуленттілік санаты) (ИКАО ұшу жоспарының 9-тармағы)) – "Әуе кемелері түрлерінің шартты белгілері" ИКАО Doc 8643 құжатында көрсетілген, ИКАО тиісті шартты белгілерін қою.

N, M немесе L тиісті индекстерін қою:

J - аса ауыр, Doc 8643 "Әуе кемелері үлгілерінің шартты белгілері" құжатында осыған ұқсас айқындалған әуе кемесінің үлгісін көрсету үшін;

N - Doc 8643 құжатында аса ауыр (J) санатында санамаланған әуе кемелерінің типтерін қоспағанда ең жоғарғы сертификатталған ұшу салмағы 136 000 немесе одан жоғары әуе кемелерінің түрін көрсету үшін;

M - ең жоғарғы сертификатталған ұшу салмағы 136 000 кг кем, бірақ 7000 кг артық әуе кемелерінің түрін көрсету үшін орташа;

L - ең жоғарғы сертификатталған ұшу салмағы 7 000 кг немесе одан кем әуе кемелерінің түрін көрсету үшін жеңіл.

N бағаны (әуеайлақ және ұшып шығу уақыты (ИКАО ұшу жоспарының 13-жолы)) – ұшып шығу әуеайлағы орналасқан орнының индексін қою. Әуе кемесі ұшып шығуға байланысты қозғала бастаған кезде калыптарды жинау уақытын, яғни есептеу уақытын қою.

O бағаны (маршруты (ИКАО ұшу жоспарының 15-жолы)):

1) Крейсерлік жылдамдық – бірінші немесе барлық крейсерлік ұшу учаскесіне арналған шынайы ауа жылдамдығын көрсету.

2) Крейсерлік эшелон – маршрут бойынша бірінші немесе барлық ұшу учаскесіне арналған жоспарланған крейсерлік эшелонды көрсету.

3) Маршрут – бүкіл маршрут туралы деректерді қою.

Р бағаны (ұшып баратын әуеайлақ және жалпы есептік өткен уақыт (Ұшу жоспарының 16-жолы) – ұшып баратын әуеайлақтың орналасқан орнының индексін қою. Жалпы есептік өткен уақытты көрсету.

Q бағаны (ескертпелер) - ӘҚҰ органдары тарапынан (ұшу жоспарының 18-жолы) ерекше назар аударуды талап ететін деректерді енгізу.

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2023 жылғы 13 сәуірдегі
№ 294 қаулысына
6-қосымша
Қазақстан Республикасының
әуе кеңістігін пайдалану
қағидаларына
7-1-қосымша

Пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып ұшуларды орындау үшін әуе кеңістігін пайдалануға арналған өтінім нысаны

Жол №	Ақпарат	Белгілеу	Сипаттама бөлігі
1.	Хабарлама түрі	UASRQT – (6 танысу) Пилотсыз авиациялық жүйелермен әуе кеңістігін пайдалануға арналған өтінім	6 белгі
2.	Пилотсыз әуе кемесінің тіркеу немесе есептік нөмірі (борттық нөмірі) / сериялық нөмірі	Мысал: Q2M0044	7 белгі латын әріптері Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымда есепке қою немесе тіркеу кезінде алынған тіркеу немесе есептік нөмір енгізіледі/ мемлекеттік авиация саласындағы уәкілетті ұйымда. Эксперименталдық авиацияға арналған ПӘК сериялық нөмірінің соңғы 7 (жеті) саны көрсетіледі
			1 белгі Авиация түрі: С – азаматтық авиация қолданушыларының (пайдаланушыларының) ПАЖ үшін; М – мемлекеттік авиацияны қолданушылар (пайдаланушылар) үшін;

3.	Авиация түрі және ұшу мақсаты	<p>1) C, M, E 2) AW, PR, DM, TR, GR, SP, TS, HZ</p>	<p>Е – эксперименттік авиацияны қолданушылар (пайдаланушылар) үшін. 2 белгі Ұшу мақсаты: Азаматтық авиация үшін келесі ұшу мақсаттарының бірі пайдаланылуы мүмкін: AW – авиациялық жұмыстар; PR – жеке мақсаттар; DM – демонстрациялық ұшу; TR – оқу-жаттығу ұшуы; GR – топтық ұшу; Мемлекеттік авиация үшін мынадай ұшу мақсаттарының бірі пайдаланылуы мүмкін: AW – авиациялық жұмыстар; SP – арнайы ұшу; DM – демонстрациялық ұшу; TR – оқу-жаттығу ұшуы; GR – топтық ұшу; TS – сынақ ұшуы; HZ – қауіпті жүктерді тасымалдау. Эксперименттік авиацияны пайдаланушылар үшін келесі ұшу мақсаттарының бірін пайдалануға болады: TS – сынақ ұшуы.</p>
		1) V немесе BV;	<p>2 белгі Ұшу түрі: V - ПӘК ұшуларын тікелей көріну шегінде орындау кезінде (VLOS); BV – көріну сызығынан тыс ұшуларды орындау кезінде (BVLOS). Басқару арнасының түрі (ҰӘК – ҚБП байланыс желілері): R – ПӘК ұшуларын радиобайланыс шегінде орындау кезінде (RLOS);</p>

4.	Ұшу түрі және басқару арнасының түрі (ПӘК – ҚБП байланыс желілері)	2) R немесе BR;	BR – ПӘК ұшуларын радиобайланыс шегінен тыс орындау кезінде (BRLOS). Ескертпе: азаматтық және эксперименттік авиацияның пилотсыз авиациялық жүйелерін қолдана отырып, көру сызығының (BVLOS) және радио көрінбейтін басқару түрінің (BRLOS) артында ұшуға тыйым салынады.
5.	Пилотсыз авиациялық жүйе конструкциясының түрі және ПӘК саны	1) A, H, M және X 2) 1....1000	1) 1 белгі Құрылымның түрін көрсету үшін мынадай белгі қолданылады: A – ұшақ; H – тікұшақ; M – көп роторлы; X – гибридті. 2) 4 белгі Бір пилотсыз авиациялық жүйеге (ПАЖ) кіретін пилотсыз әуе кемелерінің (ПӘК) саны көрсетіледі немесе, - Бір миссия шеңберінде ұшуларды орындау кезінде бір пайдаланушының бір пилотсыз әуе кемесі (ПӘК) бар пилотсыз авиациялық жүйелердің (ПАЖ) саны.
6.	Максималды ұшу массасы (МТОМ)	0....9999	4 белгі Ең жоғары ұшу массасы көрсетіледі: - МТОМ 0,25 кг кем барлық ПӘК үшін 0 көрсетіледі; - МТОМ 0,25 және одан жоғары кг-нан 1 кг-ға дейінгі барлық ПӘК үшін 1 көрсетіледі; - 1 кг және одан жоғары МТОМ бар барлық ПӘК үшін 9999 кг дейін бүтін санға дейін үлкен жаққа дөңгелектей отырып, МТОМ көрсетіледі

7.	Ұшу орнының координаттары	географиялық координаттар	<p>Дәрежелер мен минуттар (11 белгі):</p> <p>4 ендікті градуспен, сондай-ақ ондаған және минуттық бірліктермен, содан кейін N әрпімен (солтүстік ендікті білдіреді) немесе S (оңтүстік ендік), одан кейін бойлықты градуспен көрсететін 5 цифрмен, сондай-ақ е әрпімен (шығыс бойлық) немесе W (Батыс бойлық)</p>
8.	Қону орнының координаттары	географиялық координаттар	<p>Дәрежелер мен минуттар (11 белгі):</p> <p>4 ендікті градуспен, сондай-ақ ондаған және минуттық бірліктермен, содан кейін N әрпімен (солтүстік ендікті білдіреді) немесе S (оңтүстік ендік), одан кейін бойлықты градуспен көрсететін 5 цифрмен, сондай-ақ е әрпімен (шығыс бойлық) немесе W (батыс бойлық)</p>
9.	Ұшуды/ұшуды орындау орны	географиялық координаттар	<p>Белгілердің саны шектелмейді.</p> <p>Маршрут бойынша ұшуды/ұшуды орындау кезінде маршруттың басталу нүктесінің, маршруттың бұрылу нүктелерінің және келу нүктесінің географиялық координаттары көрсетіледі.</p> <p>Егер бірнеше маршруттар бойынша ұшуды орындау жоспарланса, маршруттың нөмірін көрсете отырып, әрбір маршрут жеке көрсетіледі.</p> <p>Авиациялық жұмыстарды орындау кезінде координаттармен шектелген ауданда ауданның географиялық координаттары (тік төртбұрыштың</p>

			координаттары немесе радиусы) көрсетіледі.
10.	Ұшу кезіндегі максималды биіктік пен жылдамдық	1) шынайы биіктік; 2) км/сағ	1) 5 белгі Жоспарланған ұшудың жер бетіне қатысты ең жоғары биіктігі (шынайы биіктігі) М әрпімен, одан кейінгі төрт цифрмен көрсетілген ондаған метрмен көрсетіледі; 2) 4 белгі Жоспарланған ұшуды сағатына километрмен орындау кезінде келесі үш цифрмен К әрпімен көрсетілген ең жоғары жол жылдамдығы көрсетіледі.
11.	Ұшудың басталу және аяқталу күні / жоспарланған уақыты	Күнтізбелік күн және жергілікті уақыт	6 белгі/4 белгі - 4 белгі Жоспарланған ұшу күні алты цифрдан тұратын форматта көрсетіледі (DDMMYY, мұндағы DD – күн, MM – ай, YY – жыл) кейін "/" қиғаш сызық қойылады және төрт цифрмен көрсетілген ұшудың басталуының жергілікті уақыты, содан кейін сызықша және төрт цифрмен (0100-0500) көрсетілген ұшудың аяқталу уақыты көрсетіледі.
12.	Қосымша ақпарат	Мәтін жол	ПАЖ моделі, пайдаланушы (аты-жөні-егер жеке тұлға , пайдаланушының атауы-егер заңды тұлға), сыртқы пилот /ПАЖ операторының аты-жөні, ПАЖ қолдана отырып авиациялық жұмыстарға рұқсат нөмірі немесе қалалардың немесе кенттердің халық тығыз қоныстанған аудандарында ұшуларды орындауға рұқсат нөмірі немесе 1 санаттағы ПАЖ операторы сертификатының нөмірі,

ПӘК сериялық нөмірі,
жабдықтың саны мен
түрі пайдалы жүктеме,
ұшу кезіндегі
ерекшеліктер, байланыс
нөмірі.

Қазақстан Республикасы

Үкіметінің

2023 жылғы 13 сәуірдегі

№ 294 қаулысына

7-қосымша

Қазақстан Республикасының

әуе кеңістігін пайдалану

қағидаларына

7-2-қосымша

Ұшу орны мен түріне байланысты пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып ұшуға арналған метеорологиялық минимумдар

Жер бедері	ПӘК ұшуының минималды метеорологиялық жағдайлары			
	БЖТШ жер бедерінің ең биік нүктесінен жоғары, м (футтар)		Көріну, м	
	Ұшу түрі			
	VLOS	BVLOS	VLOS	BVLOS
Жазық және таулы (су беті)	300 (1000)	300 (1000)	2000	5000
Теңіз деңгейінен таулы (биіктігі 2000м дейін)	300 (1000)	400 (1300)	2000	5000
Теңіз деңгейінен таулы (биіктігі 2000м және одан жоғары)	300 (1000)	700 (2300)	5000	8000

* Белгіленген метеорологиялық минимумдарды сақтамай, пилотсыз авиациялық жүйелерді қолдана отырып ұшуларды орындау қажеттілігі туындаған кезде бұл ұшулар осы Қағидалардың 144-тармағына сәйкес әуе қозғалысын басқару орталықтары қысқа мерзімді шектеулер енгізген жағдайда ғана орындалады.